

عن ذلک الیانات آخر لعدا القضا کے شش ماہ ہر دو گروہ بستوہ آمدہ جو امان مصالحہ شدند امر سے حضور و احمد شاہ عاجز گشت
پیغام مصالحہ دادند صفدر خٹک ہم کہ اگر کثرت اخراجات تنگ آمدہ بود و طرف شدن باہا و شاہ دونظرش مذہب سے نہ دیکھ را
شدہ بوسا طنت انتظام الدولہ پستقر الدین خان لقرار بجائے ہر دو صوبہ او دہ والہ آبا و طلمع انعقاویافت و صفدر خٹک دریا محرم
سے نیکزار و یک صد و شصت و ہفت ہجرت سے طبل جیل کو فتنہ بصوبہ ہاسے خود رفت

ذکر برآمدن عماد الملک بهم جاٹ و رفیق سیاحتن مرہٹہ را با خود و اختلا فیکہ در میان اور پادشاہ
رویداد و انتقال مجین الملک ازین جهان بی بنیاد و سبکی سلطنت و خفت کشیدن ناموس بابر یہ بتقدیر خالق

عماد الملک در زمان حروم سے کہ با صفدر خٹک سے ہمنو دہو لکر طہار مرہٹہ را از صوبہ مالوہ و سہ آہارا از ناگور با عانت خود طلبید
پیش از ورود اینہا با صفدر خٹک مصالحہ در میان آمدہ او بصوبہ ہاسے خود رفتہ بود عماد الملک کہ از جاٹ بنا بر رفاقت او با صفدر
دل پر سے داشت و اقتدار خود سے خواہست با اتفاق ہر دو سردار مذکور بعد ورود انہا بر سر سورجمل جاٹ رفت سورجمل صرفہ
در خٹک میدان ندیدہ قبلا ع سختی خود کہ ڈیک و کثیر و ہجرت پرست تحسن جت عماد الملک مع افواج مرہٹہ مجاہدہ پر دست
چون در تہمیر قلاع از ہیر سائیدن تو ہاسے بزرگ حصار اچکن گزیر سے نیست عماد الملک عرضند اشت شملہ استدعاسے
افزاب توپ محبوب عاقبت محمود خان کشمیر کے کہ مدار المہام سرکار او و عجب بلا فتنہ پرداز سے بود بدرگاہ احمد شاہ فرستاد
انتظام الدولہ وزیر کہ فالش بود و حالش نیکو میدانت کہ بعد تسلط دو دزد و دماننا سے آشنا و بیگانہ خواہد بر آورد پادشاہ
لاز فرستادن تو ہما منع آمد عاقبت محمود خان اکثر سے از منصبداران پادشاہ سے و مردم توپ خانہ را با امید و بیم و تخوین
و ترغیب با خود متفق ساختہ خواہست کہ انتظام الدولہ را ہر میان بردارد روز سے بر آئینکار قرار دادہ بر سر خانہ انتظام الدولہ
رفت و ہنگامہ گیر و ڈارگرم ساخت چون کار سے از پیش نبرد ہمان روز سے گزیر بجانب قبضہ دہسنہ نہاد و لذت در قطع ہر
درآمدہ تباخت و تاراج محالات خالصہ شاسے و جاگیرات منصبداران کہ در قرب و جوار دار الخلافہ بود و غبار فتنہ بر تلخنت
درین ضمن سورجمل جاٹ بوسیلہ مخلصان عراقی با احمد شاہ و انتظام الدولہ نگاشتمہ ہر دو را فہمائید کہ عماد الملک ہر گاہ با نقا
مرہٹہ اقتدار یافت بنیاد سلطنت و وزارت را از بیخ دین خواهد بر انداخت اصحاب آنکہ پادشاہ و انتظام الدولہ بہانہ سیر و شکار
و بند و بست محالات خالصہ مع افواج و اسباب بیرون خرامیدہ و دنوں ح سکندرہ مضر بخیام فرمائید و صفدر خٹک را اگر
خواہند ستان محمود نیز طلبید اندنا فتنہ عماد الملک و مرہٹہ فرو نشند این صلاح کہ فی الحقیقت موجب فلاح انتظام الدولہ
و پادشاہ بود و مقبول افتاد و پادشاہ مع کل بگمات و انتظام الدولہ وزیر و مصاصم الدولہ و دیگر منصبداران ملازم و عملہ توپخانہ
و میگبا شیان بر آمدند چہل کردہ پیشتر از سکندرہ مضر بخیام ساختہ را با طلبہ شستن صفدر خٹک ملائم طبع او دہم ہاسے
ما در پادشاہ و انتظام الدولہ کہ بعد جاوید جان با او سر سے پیدا کردہ بود نیفتادہ درین خصوص اہمال و دزدیدند عماد الملک باین
مشورہ سے پردہ عاقبت محمود خان را از خورجہ جزیدہ ہلاکت پادشاہ فرستاد و تارفتہ اورا و شکر یا لش را تبرساندان قاضی
نام محمود حسب الاشعار اٹھاسے وقت شام رسیدہ ملازمت پادشاہ نمود و تقریباً ظاہر کرد کہ چند ہزار سوار مرہٹہ ہنہان بطرف
شما فتنہ علم نیست کہ از کجا سر بر آورد و ہمان وقت زحمت شدہ بخورجہ برگشت پادشاہ غفلت شمار و وزیر جان ناکردہ
با خود را از ہیر خواہست لکر و ناموس و پایدار سے خود بیچ نکر دہ سرشار یادہ غفلت بغراغت بلا دہ بخیمہ ہاسے خود رفت

ذکر ترک محاصره نمودن عماد الملک قلججات با انتقال جنگ

هنگامی که چنانچه از طرف انتظام الدوله پادشاه بنابر ندادن توپها با وجود کشته شدن سپهسالار کندی را بر او در جنگ
 مابین دولت و دولت که الحال که اینها برآمده اند رفته رسد ننگ و گاه لشکر بند و عمره بر اینها ننگ نموده توپها و دیگریم آنچه بدست آید
 بپیرگشت و چنان منظور داشت که بپیشتر است دیگران این کار را بیکر سے نشانده عماد الملک مبعی آپا را هم خبر نکرده و شبگیر نمود
 و از گذر شهر اعیان در پاسه چنانچه از ده مشبیه عاقبت محمود خان ملازمت کرده بخورج برگشت بود که قریب بلشکر رسیده اول
 شب چند بان سر وادگان شده که عاقبت محمود در قریب جوار مانده آتش افروز زینکار است و این امر را سهل شمرده استعداد
 تدارک نکرده اند آخر شب متحقق شد که هو لکر آمده دست و پا کم کردند که نه مجال استعداد جنگ است و نه فرصت فرار از نامر و سبک
 و ناکرده کار سبک احمد شامع مادر خود و مصمصام الدوله میر آتش خلف امیر الامرا مصمصام الدوله ثانی دوران و انتظام الدوله
 بپیشتر آمدن مردان بر قاسم دیگر در پاسه لشکر خبر سے هم گفتند بر عمار بهاسه محفوف نشسته مسلک فرار می نمودند و ناموس
 و احوال و افعال را چنانچه بود گذارسته راه دارا خلافت گرفتند بعد دیر سے که خبر گر بختن اینها منت گشت اعلی داد سفی
 حیران و مضطرب دیده هر کسی بحال خود در ماند کسیکه اندک اسبابی داشت متعاقب آنها رو بر راه نهاد و اندک راهی بریده
 تا بقصیه سکنند رو رسیده بودند که هیچ دمید انواج بود که بپیشتر منازعه و مانع رسیده تمام لشکر و اثاث البیت سلطنت را
 غارت کرد هر کجا پسر کجا یافتند تا راج را تعلق نمود و عمار سے از یراق دلپاس و پیاده از مر کوبات گردانیده در صحرای سبز دادند
 ملکه زمانیه دختر فرخ سیر زوجه محمد شاه و دیگر پسر گیان حرم سمرقند پادشاه سے محروس بود لکر گردیدند اگر چه بود لکر احترام بسیار نمود
 و از اسباب وزیر و خواهر که پیشتر نهاسه نکرده مستور بود و تعرض نکرده لیکن در یک مطاف اصناف عالم و محل جبهه ساسه
 سوزان اعظم بود لکر کوب از اول و ادانی دکن گردید و چشم زخم سینه بناموس تیموریه رسید یعنی افتد ایشاد و حکم مایسید

ترک محاصره نمودن عماد الملک قلججات جاٹ را و شتافتن شایه جهان آباد بر حصول مطاب
 و حاجا خود و مقید نمودن احمد شاه رابع مادر و جلوس نمودن عزیز الدین پسر مغز الدین بر سلطنت

عماد الملک که این خبر شنید ترک محاصره نمود و بهار خلافت شتافت بجه آپا بعد برخاسته رفتن بهر دو سردار خود را تنها خنده
 ندیده بنار نول رفت و سور حمل خود بخود از مضائق محاصره بر آمد عماد الملک با امانت بود لکر لمار مصمصام الدوله میر آتش و جنگلیا
 نو چانه و نگر امان دیگر را با خود متفق ساخته تغییر انتظام الدوله فرار را در گرفت و مصمصام الدوله را امیر الامرائی و هاسیند
 روزیکه وزارت گرفت صبح خلعت پوشید و وقت استوا احمد شاه را با مادرش و هم شعبان روز یکشنبه سنه یکتر از و یکصد
 و شصت و هفت مقید نمود عزیز الدین خلف مغز الدین جهاندار شاه را بخت فرمانده سے جاسے داد و لبا لگیر ننگ فلعب
 ساخت لبا یک هفته چشم احمد شاه و چشم مادرش را که جمیع فتنه با از و نیا سیکه بود میل کشید

ذکر انتقال نمودن صفدر جنگ ازین جهان تاریک و تنگ
 و جلوس نمودن شجاع الدوله پسر او بر سندن پدید رنگ

صفدر جنگ بصوبه خود رسیده بر مهدی گماث اقامت نمود و مکانی بر پاسه خود آراسته با صلاح حال سپاه و اسباب
 پرداخت و تمهید افزایش استعداد مواد و اقمه از خود مشغول بود که ناگهان دانه بر پاسه او بزور نمود و آهسته آهسته شتاد

یافت و پھر بادہ سرطانی گردید پھر چند اہلباء و جراحان باصلاح آن کو شیدند سو دسے نہ بخشیدہ درسا اندک و سہندم دی ہج
 رھکر اسے عالم تھا گر ذہین و خوش اویا بزار پنجہ حضرت شاہ مردان کہ درویش است بخل نموده مدخون ساختند شجاع
 پشیمانے پرتکن گفت روز سے چند اسمیل بیگ خان کہ سردار عمدہ سرکار صفدر خٹک و مدد علیہ خانہ اشش پور
 راتق و فاتیق نہات ماند و جمع رفقا سے پیر پاد امر او امر ازادگان و رسالہ داران بدستور بحال و برقرار ماندند غمید چند سے
 اسمیل بیگ خان ہم در گذشت و کلین خان خواجہ سر پچانہ اونامک مناب گشت ذوالفقار خٹک ہم دھو شہ او دو بر
 الی پوست و شجاع الدولہ پیر چند جوان لا ابا سے بود اما نابیر شجاعی کہ داشت بنظم و نسق صوبہ خود و تادنیہ کو شرا
 ممدوان چنانچہ بایدے پروخت و در عیاشی غیر از شرب خمر منہک بود و صحبت نسوان و مباشرت با ہنار غیب بسیار
 داشت اغلب اوقات بلوہلب میگنڈر ایندلیکن ہیاسے چشم و غنودا غماض از جاکم ملازمان و شرحم بحال ایشان دروزار
 غالب بود و چار سال بجاہ و اقبال گذرایندہ بود کہ در سنہ سبعین مائہ بعدالافت شاہ ابداسے بفتنہ آنگیز سے عہد الملک
 واروشاہ جان آباد گردید و عماد الملک با او در ساتھ بارادہ برانداختن بنیاد دولت شجاع الدولہ باتفاق افواج در آن
 و دیگر اقاغہ نگیش وغیرہ کہ دشمن میریہ شجاع الدولہ و پدشش بودہ اند بارادہ مقابلہ و مقابلہ با او در رسید و شجاع الدولہ
 پایدار سہنوز از پیش برد چنانچہ ذکرش غمیر آید

ذکر محلہ از احوال لاہور و انتقال معین الملک از دار غرور

معین الملک خلف قرا لیدین خان وزیر در ماہ مجرم شروع سنہ شصت و ہفتم از ماہ دو از ہم بطریق سیر و تفرج سوار آپ
 از شہر بیرون شتاپت و زمین اسپ دو آنے علی اختلاف الاقوال تو لہجہ یا غارضہ دیگر ہم رسید و باضطر اب فرود
 آمدہ رھکر اسے آن سرگردید از معتمدیکہ منجملہ رفقا سے روشناس و بکار و خدمات حضور ما مور بود مسموع شد کہ از لشکر
 خود بلشکریکے از ملازمان عمدہ کہ باندک فاصلہ بود رفتہ ہما بخار و زرانہ طعام خورد چون اکول بود و جوان تو سے الاشتہا و
 انواع اطعمہ پو فیر میا داشت در غذا اکتفا سے نمودہ عصر قاصد شکر خورد گشت و در راہ اسپ دو ایند حالت خود را
 دریافتہ عنان گرفت و باضطر ار فرود آمد بر زمین بے فرش خوابید بعد لہجے کرد ہمہ خون بود و فوراً ہلاک شد احمد شاہ
 ابدالی درانی صوبہ دار سے لاہور بنام میر موسی پسر معین الملک فرستاد و نیابہ صغرس اختیار مہات ملکی پادشش تعلق
 گرفت از عمد معین الملک کہ فوج بسیار و مصاروف دیگر ہم با فراط داشت حاصل صوبجات باخراجات او وفا نمی کرد
 نیابین تعد سے بر رمایا راج شدہ بود و آہنا عاجز شدہ نیاسے و گریز کا ہے نہ داشتند و در فرقہ سکمان اعانت
 ہو بگر لازم بلکہ جزو مسلک و مشرب آہناست نیابین ہر جا تعد سے میرفت اہل آن خانہ مو ہا در ہر گذار شتہ نعرہ اگا
 اکال بلند و اطہار اختیار مسلک گورو گونڈن سے کرد سکمان دیگر در حاقیش ہے کوشیدند نیاسے علی ہذا این مسلک کہ فی محلہ
 از سابق ہم روایے داشت راج تر گشتہ کثر سے در فرقہ مذکورہ بہر سید و رین جزو زمان کہ زند معین الملک مرجع معاملات
 گنہگار حور ات از طلیہ عقل فار سے سے با ہشندی انتہاسے افزود و اباسے کار گزار ہر یکے کا ہارا بطرف خود شدہ
 جہاں سے ذابان زن بطور سے بلحدہ سے نہایت ازین مخرابے رعایا افزودہ فرقہ مذکورہ روز بروز کثرت پیدا کر پختہ کن
 نفرت و ہیرت ہیر سائندند و از اولی و پو اچ و خواجہ سہر ایان و غلامان مدار علیہ گردیدند و رین عرصہ میر موسی پسر معین الملک ہم

در گذشت و بجای او خواجه موسی احمدی را بر سر داماد معین الملک قائم شد بکار سبب آنکه رستم خبگ که حمار الهام کن از محمد علی خان بود خواست که الحال بطریق اولی همچنان باشد زن معین الملک مرکز خاطرش دریافت رستم خبگ را در محل طلبید و کتیران را فرمود تا او را بر سر چوب کشیده بجانش کشند بعد چند سبب خواجه عبدالقادر خان پسر سیف الدوله عبدالصمد خان با نمانت و تدابیر خفیه از دین تیک خان تسلط یافت و بیگم معین الملک را قید کرده نیابت صوبه بنام خود از شاه ابداسط طلبید و امان خان برادر جهان خان ز طرف ابداسط کے بلا ہنور رسیدہ دست تقدے دراز مردم بسیار سے راج نمود چند روز چون برین نطق گذشت خواجہ عبد ہنور از جنگاڑہ خواہ سپاہ توالت پاسے اقامت افتر دنیا چارے گر بخت و آبرو سے ریاست رفاک بخت باز حکومت صوبہ بر سبگم قرار یافت بعد ازان خواجہ میرزا خان کہ از عمدہ جامعہ داران معین الملک بود بیگم را مقید کرد و آخر بمصالحہ انجامیدہ

ذکر فتنه انگیزی عماد الملک در لاهور و برافراشتن رایات غور و خفت کشیدن از دست سپاہ سالہ سین داغ بحکم خداوند غیور و برگشته آمدن بدار الحلاقہ و باز بر آمدن بداعیہ مذکور و کشیدہ طلبیدن معین الملک بزور و

عماد الملک را بعد چند سے انتظام محالات خالصہ شریفہ و انتزاع صوبہ لاهور و ملتان از دست گماشتگان شاہ درانی و تادیب سرداران رسالہ سین داغ کہ در زمان خبگ وزیر الممالک صفدر خبگ جاٹ بنا بر اغراض خود پاس خاطر آہا نمودہ اقتدار نشان از حد گذرانیدہ و جمیع محالات خالصہ وغیرہ قرب و جوار شاہ جهان آباد را در جایاد خواہ آہا دادہ بود منظور گشتہ مع عالمگیر ثانی پادشاہ دست نشان خود بر آمد و در باد سے معسکر آراست و والد مرحوم را فوجدار سے محالات سرسند و تھانیسر و پانی پت وغیرہ دادہ تا پانے پت نہضت نمود چون معاملہ این محالات بہ معرفت کشن چند الفصا ل یافتہ و ہنر جواب سوال او بود راجہ ناگر مل بر او حسد یردہ خواست کہ ظلی درین معاملہ افگند سرداران سین داغ را کہ از رفتن محالات جائداد بدست عماد الملک داغ داغ بودند طلبیدار شتہ تھانید کہ سید ہدایت علی خان کہ حاکم محالات جایداد شامشہ صاحب مقدرست از نواب وزیر عماد الملک عوض گیردہ دولک روپیہ طلبید کہ بہ خرچ شہا بداند اگر او داد بہتر والا من شہد سے ہم رسانیدہ میدہم کہ وہ ایک روپیہ شہا برساند و معاملہ را تھانید نماید سرداران مذکور کہ نہایت مغرور بودہ اند و بد رفتن جایداد سے پسندیدند عنینت شمر دہ باہم اتفاق کردہ مسج و کلا سے خود را بچھنور وزیر فرستادہ استہ تا سے مبلغ مذکور نمودند والد مرحوم کہ احوال بدین سوال دید در گذشتن ازان خدا مجال خود اصلاح شمر دہ استغفا سے کار مذکور بہ سلطت کشن چند نوشتہ داد و خود ہم بدربار وزیر حاضر گشت وزیر و سلطت نشستہ باو و نجیب خان و ناگر مل و سیف الدین محمد خان و دیگر مقربان صحبت داشتہ خواست کہ بخلوت رود درین ضمن و کلا سے سرداران سین داغ باشارہ تعلیم ناگر مل کہ پھان اغوا نمودہ بود از وزیر درخواست ز رخصت در مشاہرہ خود نمودند وزیر جواب داد کہ چہ مضائقہ موجودات بہ ہید وزیر خواہ خود بگیرید آہا بگمان آگہ از عملہ کرایا راست کہ در موجودات با ما معارفہ تواند نمود قبول کردہ مبروضہ داشتند کہ سے را حکم شود تا موجودات با بیند عماد الملک فرمود کہ نجیب خان شام موجودات اینہا بہ بیند و قبول نمودہ از پھانجا سپر خود ضابطہ خان را گفند فرستاد کہ نیمہ در میدان استادہ نمودہ موجودات اینہا بہ بیند و کلا فہیدند کہ راہ چارہ و خیانت مسند و گشت چہ نجیب خان صاحب اولوس و سردار چندین نبرار کس است از ما نخواہد تر رسید و خیانتہا طہا ہر خواہد گشت بموکلان خود خبر دادند آہا چارہ کار در بلوا دیدن سے باکانہ خود را باین کار اشارہ کردند و عماد الملک بر خواستہ بخلوت رفتہ بہ جا کہ کس مقربان را با خود برد ازان جملہ نجیب خان و راجہ ناگر مل و کشن چند بودند ناگر مل چون فتنہ برانگیختہ خود را سے دانست خضت شدہ برآمد

ذکر برآمدن عماد الملک تہذیبی و دیگر بزم لاہور

شعانتبہ پنجیخان ہم رفت والد مرحوم انتظار برآمدن کشن چند برای انفصال جواب و سوال استغفاسے خود سے کشید ناگاہ بیت سے کسی سواران از فرزند حسین داغ بردسرا پردہ آمدہ فریاد و شکایت سرداران خود بشور و غوغا سے لہجہ بارہ اظہار فلانکت و احتیاج بنا بر عدم وصول تنخواہ آغاز نما دند بعد آئے چند کس دیگر رسیدہ شریک آہناگر دیند ہر گاہ و حوال اینہا نوشتہ معوضہ ایچہا ہا بجنور روزیو فرستاد و بجا لیکہ نشستہ بود بر آمدہ ارادہ رفتن بیرون سہرا پردہ نمود والد مرحوم معروض داشت کہ بیرون رفتن خود بدو صلاح نیست گفت صلاح است کہ من رفتہ آہناگرا ساکت گردانم و شور و غوغا فرونشاندنم والد مرحوم خاموش ماند و او روانہ نشد و بلکہ بعد از ہمراہ رفت وزیر بیرون سہرا پردہ استادہ آہناگرا فہمائیدن شہزادہ کرد درین عرصہ و میدم مردم سین داغ افزو دگشتہ قومی بیجا صدین جمع شدند عماد الملک را در میان گرفته گفتگو سے بیجا کہ آنہا نمودند والد آہناگرا گفت کہ این عزیز شاہزادہ شہا است پاس او دستہ عرض حاجت نمایند تا کام شہا بر آید چون این اجمل عہد بود نصیحت والد نشنیدند و هجوم آوردہ وزیر را کشیدند کہ جو اسیر کسی زبردت برد و لباس بدن ہم پارہ گردید و ستار نیز از سرش افتاد و او را از راہ کوچہ پاسے پانی پت پیادہ پاکشان کشان بمسگر خود بردند افواج وزیر تخریب گشتہ نمی دانست کہ چہ کند چون حیات و چند روز دیگر اقبال او باقی بود سرداران سین داغ عذر خواستہ و استغفا تقدیریت پیش آوردہ عرض و التماس لبس پوشاک نمودند دستارستہ دیگر کہ ملازمان از عقب رسانیدہ بودند بجنور آوردند وزیر شہزادہ بوج بوج بخش نمودہ گفت کہ قرم ساقان دزنگ چہ راستہ کیند اگر مرا کشتن است زود بکشید دالانہ کشتہ سے شویید و اگر کشتن نیست این بد نہاد سے چہیت درین ضمن پیغام پادشاہ رسید کہ اگر عماد الملک را مقید چنانچہ است حوالہ مانائید تنخواہ شہا بامراستہ دیگر ذمہ ماست و کسی تیرے کہ این پیغام گفت عماد الملک کہ اکثر زبان خصوص ترے کہ خوب سے فہمید و غضب شدہ گفت کہ انچہ کرد لغت زود بکنید آہنا عجز و التماس عقیدت نمودہ و فیل سوار سے طلبیدہ سوارش کردند و یکے از آہنا کہ حسن خان دکھنی نام داشت در خواستہ ہووچ نشستہ مگس پران در یکدست و در دست دیگر آفتابے کو چکے گرفتہ و خدمت گزار سے کردہ بجانہ اس آوردید بجز دور و آمدن وزیر حسن خان از طرف دم فیل پائین آمدہ در رفت و وزیر آمدہ برسند شست مردم بر کورش هجوم آوردند او انتظار حسن خان لہو کشیدہ پرسید کہ کجاست گفتند سوار شدہ رفت گفت فیل سوار سے باز آرنہ آوردند ہمان وقت سوار شدہ فرمان داد کہ ہر جا سواران سین داغ را ببند بکشند و خیام آہنا را غارت کنند و وہیلہ پاسے بجا لہو و دیگر ملازمان هجوم آوردہ در یک ساعت اثر سے از معسکر آہنا نہ گذاشتند و تمام شب مردم مشغول تاخت و تاراج آہنا بودند کہیکہ در رفت جان سلامت بردہ بقے ہمہ بعرض تلف درآمدہ مفقود الا اثر شدند و وزیر از پادشاہ دلگیر گشتہ معاودت بشہر نمود و بدستے سپر اندہ اصلاح افواج و اسباب نمود و پادشاہ را بجمعہ ان خود سپردہ شاہزادہ عاسے گہرا کہ اکنون پادشاہ است ہمراہ خود گرفتہ بارادہ بند و بست لاہور برآمدہ

ذکر برآمدن عماد الملک مرتبہ دیگر بزم لاہور و آوردن دختر معین الملک و زلش را بہتد بیز و زور

عماد الملک کہ تیز رو سے وقتہ انگیز سے در طہنت او مخمربو بارادہ تحریک ہوا و فساد با جمیع علم و دارکان و سپاہ فراوان و شاہزادہ عاسے گہرا آمدہ سیر کنان و بشکار انگلمان بمروز ایام را ہا بریدہ آدینہ بیگ خان را با خود موافق ساخت چون بفاق او تحقق یافت و عماد الملک بلو و ہیانہ و سید بشورہ آدینہ بیگ خان فوجے را بسر کردہ گے سید جمیل الدین خان فرستادہ

نکرده و در احمد شاه ابراهیم از قندهار پادشاه جهان آباد

در خطی بزین خاویس خود معین الملک گماشته دخترش را که منسوب با بود و طلب داشت زن معین الملک دختر خود با اسباب
 بهیتر که لایق بود و نوا و کر با فرستاده مطمن خاطر گشت عا. الملک سرداران ملازم خود را مع فوج همراه خاله خود با استقبال فرستاده
 با احترام تمام در خیمه با یکدیگر همراه او مع ملازمان و خواجهرایان سرکارش آمده استاده شده بود فرود آورده جاسے داد و او در آنجا
 منزل نموده با خاله شوهر که عمه اش بود ملاقات کرد بعد ازان بدون شتهار عباد ایتر خان کشمیر کے وغیره سرداران معتمد و بر سر
 سید جیل الدین خان را هم با اتفاق بعضی از سرداران و افواج آدینه بیگ خان بر اسے آوردن مادر زن خود با بیچاره فرستاد
 چون فاصه چهل پنجاه کرده بود افواج مذکور صبح روانه گردیده در یک روز و شب راه بریده اول صبح روز دیگر بلاهور رسید و زن معین الملک
 را که بخیر در خانه خود خوابیده بود خواجهرایان را در حرم سرافرستاده از خواب بیدار و مقید ساختند و از عمارات او بر آورده در
 خیمه جاسے دادند بعد یک روز اسبان را آرام داده روانه لودهیانه گشتند عماد الملک بعد در و در مادر زن عذر خواست و او
 بسیار نموده استغفاسے تعصیرات خود کرد و منوبه دار سے لاهور و ریدل پیشکش سے لکھه روپیہ با دینه بیگ خان مقرر فرمود
 بدار الخلافه مساودت نمود لیکن زن معین الملک نهایت آزردہ خاطر گشته در راه و بعد در و در بلشکر وزیر و شاه جهان آباد عماد الملک
 و ملازبانش را مورد فحش و دشنام دہشت و بیاتنگ بلند سے گفت که این حرکت با من موجب خرابی عالم و ویرانی شاه جهان آباد
 و تاراج و بے ناموس سے عظمت و تمام مملکت است بعد شش ہفت ماہ احمد شاه درانی را رسیدہ دیدند و خواجہ بیدید
 کہ در و در و دمانہا سے قدیم و جدید و شقی و سعید بر خواجہ آمد و سے الحقیقہ چنان شد کہ میگفت *

ذکر ورود احمد شاه ابداسے از قندهار پادشاه جهان آباد و نواح اکبر آباد و تاراج بی نهایت
 در و در الخلافه و قتل عام مشہر او دیگر حوادث عظیمہ کہ روسے داد *

احمد شاه ابدالی را استماع خبر حبارت و گستاخے عماد الملک با زن معین الملک شاق و دشوار آندہ بتیقا ساخت و بیست و
 خود را بلاهور رسانید آدینه بیگ خان تاب مقاومت نیاوردہ لہجہ اسے مانسے و حصار کہ بے آب محض جاسے دشوار گذار
 گر نتیجہ پناہ برد و عماد الملک بر جان خود ترسیدہ زن خود را پیش مادر زن شفیع آوردہ بیگ معین الملک را بر خود مہربان گشت
 و شاه در اسے بر جناح استعجال مست کرد و ہے دہلی رسیدہ چادر ز و عماد الملک چارہ بجز انقیاد ندید بقدم استقبال اشتافہ ملازمان
 شاه نمود اول معاتب بعد ازان بسفارسن زن معین الملک و سازش با شاه ولی خان وزیر ابداسے از سبب است در و در تاراج
 ہم بقدر پیشکش بر او سلم ماند شاه ابداسے ہفتم جاد سے الاوسے روز جمعہ بیست و سبعین ماہ بعد الالفت از و در ہندوستان
 رسیدہ داخل قلعہ شاہ جهان آباد گردید و با عالمگیر ثانی ملاقات نموده دست تباراج اموال و ناموس سکتہ شہر دراز کرد و قویقہ
 از منب غارت حمل نگذاشت اہل غیرت خود را بسم و سلاح ہلاک کردند و گذشت انچہ گذشت قریب یک ماہ در شہر ماندہ خانہ
 قمر الدین خان وزیر را پاک رفت و کم سے از اعیان و غیر آن محفوظ و مصون ماند و شاہ سے وصلت تیمور شاہ پسر خود با دختر
 اعز الدین برادر حقیقے عالمگیر ثانی نموده با انجام رسانید بعد انصرام شاد سے مذکور و تاراج شہر معمور بہ بنیہ سورجمل جاٹ علم عز
 برافراشت و جان خان سردار لشکر خود را بتبخیہ طلع سورجمل جاٹ متعین کردہ خود ہم از عقب او بر آمد این مرتبہ پنجم است
 کہ شاه ابداسے وارد ہندوستان گردید عماد الملک ہمراہ جان ترودات نمایان نموده مورد التفات و آفرین شاه گشتہ
 چون درخواست ز پیشکش لعل آمد عماد الملک از شاه التماس کرد کہ یکے از شاه زادہ اسے تیمور سے و فوجے از دہ انیان ہمراہ سنا

شود تا از با تریجید که عبارت از ملک مابین دو آب گنگا و جمناسپت ز خطیتر سے بعضی موصول در آورد و ... سرکار پسا هم ابد اس کے دو شاہزادے
یکے پر ایت بخش بن مالگیر فاسے دوم سہزادہ ابا بردانہ عالمگیر پسر غزالدین رازشاہ جہان آباد طلبد ہ برفاقت او معین نمود و از سہزادے
خود جان بازخان را ہمراہ عماد الملک داد

آمدن عماد الملک بر سر تجوع الدولہ پسر صفر خجک و ساختہ کہ فیما بین این سہرورد و روپے بود

قبل ازین اشعار سے باجمال شد کہ عماد الملک عماد قوسے پسر صفر خجک داشت و غرابے خاندانش می خواست درین سال سلطنت
بازیال دولت قباہرہ شاہ ابد اسے جتہ بہانہ تحصیل زمینکیش او از ابد اسے امانت خواست و او جان بازخان را با نو بیج
از در میان ابد اسے بعد و دادہ مرض فرمود و ہر دو شاہ زادہ را نیز ہمراہ داد عماد الملک با اتفاق شاہزادگان و فرج ابد اسے
مع جان بازخان اول در کمال بے مراجعے عبور جینا نمودہ بفرخ آباد آمد احمد خان بگلش استقبال کردہ جینہ و خرگاہ و از اس
را بیال وغیرہ اسباب پیشکش شاہزادہ ہا و عماد الملک نمودہ افغانہ اطراف و بعضے از افواج خود را با امانت ہمراہ داد و عماد الملک
بی امانت مجوسے عبور گنگا نمودہ رو ب روپے اودہ آورد تجوع الدولہ با استعداد حرب و کرب در کمال استقلال از لکنو برآمد و رسید
سائیسے پاسے کہ سز حد صوبہ اوست رسیدہ مستعدیکہ گرگردد دوبار خجک سے باقر اولان طرفین واقع شد آخر بوساطت سعادت
خلف علی محمد خان روپے کہ با تجوع الدولہ دوستی داشت بر پنج لک روپے قدر سے نقد و باقی وعدہ صلح انفصال یافت و ابد
درین امر غنوار سے بسیار حقوق دوستی بر سر تجوع الدولہ بطور سائید و عماد الملک نتوانست کہ کار سے از پیش برود و ہنرم
شوال حال سعین و مانکہ بعد الاغص مع شاہزادہ ہا و جان بازخان کچیدہ و جو گنگا نمودہ فرخ آباد رفت و نظر پاپان و اول ابدانی نشست شاہ
ابد اسے بلکہ را کہ از قلع متعلقہ جاٹ و از شاہ جہان آباد بہ فاصلہ پانزدہ کردہ واقع بود بفریب قنبارہ ہا در عرصہ سہ روز
مفتوح ساخت و عارسان قلعہ بگنی را قبض رسائید و از انجا بارادہ قتل متحرکہ از معابد مشہورہ ہنود است شتافتمہ جہان خان
مقدمہ ہمیش کردائید و جہان خان در شہر ادرآمدہ دقیقہ از قتل عام و سوختن و تاراج نمودن و اسیر فرمودن عیال و اطفال
سکنہ انجا را ہائے نگذاشت مردم ملک جاٹ از میدانہا بقلع حصینہ گریختند احمد شاہ ابد اسے با کبر آباد آمد میرزا سیف اللہ
قلعہ دار قدیم پادشاہ سے از اطاعت پیچیدہ بفریب تو پھانگذاشت کہ کسی پیرامون قلعہ تو اندگر دید شاہ در اسے جہان خان
را بخیر قلعہ ... ہا مور فرمود سہ دارند کور در قلعہ کئی سرگرم بود کہ ناگمان و باسے در لشکر ابدالیان افتاد خلق بی حساب
ہلا گشت و مجاہدینش مانند بفرمان قہرمان تقدیر شاہ ابد اسے ناگزیر دست از تسخیر قلع ملک جٹ برداشتہ قاصد ولایت نمود
گشت چون جہاں جہاں آباد رسید عالمگیر ثانی نے با بخیب الدولہ بر سر تالاب مقصود آباد آمدہ ادراک حضور شاہ و از عماد الملک تائب
چنگوہ ہنود احمد شاہ بخیب الدولہ را امیر الامرا و سہد و ستان گردائیدہ سفارش حمایت عالمگیر ثانی نے بسیار نمودہ

ذکر کتھا اسے احمد شاہ ابد اسے با دختہ محمد شاہ پادشاہ ہندوستان و بردن صاحب محل مادر آن دختر و ملکہ زمانہ را ہمراہ باقتضای گدش آسمان

بختہ مانکہ بعد جس احمد شاہ خلف محمد شاہ و جلوس عالمگیر ثانی نے بر سر سلطنت و اقتدار یافتن عماد الملک بختہ
روز گاہ خدا را ملکہ زمانہ نے دختر فرخ سیر زوجہ محمد شاہ و صاحبہ محل زوجہ ثانیہ او کہ خالہ زاد ملکہ زمانہ و محمد شاہ راز بطن ہن

صاحبہ محل دختر بے بہر سیدہ محبوب ترین خلق پیش بود و جنہایت ناسازگار افتادہ اوقات بکدورت سے گذرانیدند و بعد مہ
 غارت حریفہ و شک بھرا سے عماد الملک دیدہ بودن خود و ریندوتالی و تخت فرمان عماد الملک عالمگیر نے خواستند چون مساوی
 شاہ اندلسے بر نہایت حق گردید پیام رفاقت خود و داعیہ از دواج دختر محمد شاہ با ایساے فرستادند احمد شاہ در اسے ابن کار را
 سد مانہ افتخارہ بقاسے بلند ناسے خود و روزگار دہستہ قبول نمود و وہاں جا اقامت نمودہ دختر مذکور را بعد از دواج خود کشید
 و کار ساز سے سفر نکند و ناسے و صاحبہ محل مع احوال انتقال آنا نمودہ ہمراہ خود گرفت و عازم لاہور گشت بعد و رو پسر خود پور شاہ
 را بپہ سالاد سے جان خان والی لاہور و ملتان و ٹھٹھہ گردانید و در دار السلطنت لاہور نشانیہ از راہ کابل بقندہار شتافت

مجلے از احوال و سوانح دکن کہ در مہین ایام روسے داد بتقدیرات خداوند امر کن

موشیر روسے از وقت مختصر جنگ ملازم دودمان آصف جاہ گردیدہ نہایت اقتدار بہر سائید و سیکاکول و راج بند روسے
 و دیگر محالات را بجا گیر خود گرفتہ مدار علیہ کل معاملات و بخطاب عمدۃ الملک سیف الدولہ مخاطب گشتہ حکم حکم او بود شخصی از عظام
 دکن مخاطب بجد جنگ صاحب اختیار سرکار عمدۃ الملک مذکور گردیدہ رائق و فائق مہات ہر شش صوبہ دکن گشت
 جاہ انگلیشیہ را ہم ہوس تسخیر بلاد ہند و درول بہر سیدہ با محمد علی خان خلیف النور الدین خان گوہا موسے ساخته بعضی صوبہ را
 را متصرف شدند موشیر روسے بارگن الدولہ بد شد و چار دہم صفر سنہ سبع و ستین و ماثلہ بعد الالف از و کالت مطلق معزول
 کنانندہ منصب کو بصمصام الدولہ شاہ نواز خان اوزنگ بادی دہانید مصمصام الدولہ چار سال بہر انجام این منصب پرداختہ بجز تین تہا بہر شاہ را بجا او
 چنان گشت کہ اصلاح شورش تو است نمود میر نظام علی و میر محمد شریف برادران صلاحیت جنگ کہ تا این مدت معطل ہمراہ برادر سے بر دہ مصمصام الدولہ
 مذکور در سنہ کینز اریک صد و شصت نہ ہجری نظام علی را کہ اکنون فرمانروا ملک دکن است صوبہ دار برادر محمد شریف را صوبہ دار بجا پور ار
 صلاحیت جنگ امیر الممالک بانید میر نظام علی آخر با صفت جاہ ثانی مخاطب شد و محمد شریف اول شجاع الملک خیر برمان الملک مخاطب گردید و پسر دو صوبہ
 خود رفتند و ششم ذی قعدہ سنہ سبعین و ماثلہ بعد الالف و کالت مطلق از عزل مصمصام الدولہ بہ برمان الملک کہ از صوبہ بجا پور حضور صلاحیت
 آندہ بود مقرر گشت و در مہین ایام آصف جاہ ثانی با فوج شالیستہ از رار اوزنگ با دادہ برادر خود برمان الملک را معطل گردانندہ زمام مہام رہا
 و ملک دار بدست خود آورد چون برمان الملک لقب بکیلی مطلق شدہ بود و لقبش را گردانیدہ نام ولی عہد برادر مقرر گردید و در مہین سال
 بالاجی را او بارادہ پر خاش در سواد اوزنگ با دوار گردید آصف جاہ ثانی امیر الممالک صلاحیت جنگ را کہ بنزد آقا بود بجا است اوزنگ با دکن آشتہ
 خود مع برادر دیگر برمان الملک با بالاسے ماؤ جنگ کنان تانند کہیر کہ قریب سے کردہ از اوزنگ آباد است قطع مراحل نمود
 آخر کار بمصالحہ انجامید و جاگیر سے و ہفت لکہ روپیہ از صوبجات دکن تسلیم بالا راؤ شد و آصف جاہ ثانی از انجا برگشتہ
 باوزنگ آباد آمد موشیر روسے مع اتباع او از اختیار و اقتدار آصف جاہ ثانی مکرر بودہ در صد شکست آصف جاہ ثانی و بی حقیقتہ
 در اندام مہا نے دولت دودمان نظام الملک آصف جاہ و را آمدہ دید کہ با وجود اقتدار آصف جاہ ثانی نقشر تسلط من درست نہیں آند
 و براہیم خان کار دسے را کہ از رقاسے مہتمد آصف جاہ بود و سائر فوج اورا بوساطت حیدر جنگ مار المہام خانہ خود با انواع حلیہ
 ساز سے جدا ساختہ و ردیل بازار مان خود داخل کرد و ہشت لکہ روپیہ زرتخواہ سپاہ از نزد خود دادہ آصف جاہ را بی بال ہر شت
 بعد از ان مصمصام الدولہ را نیز مقید کرد و خاطر از ہر دو جانب جمع نمودہ خواست کہ آصف جاہ را بہمانہ صوبہ دار سے جدا کردہ
 ان طرف فرستادہ و در قلعہ کلکتہ مقید نگہدار دو میدا سے براسے جولان خود خاسے سازد و آصف جاہ برین معنی متغلب گشتہ

بمشورہ مقتدران خود قتل حیدر خلیفہ مدارا المہام مو شیر پور سے را با فوج ہزم نمود موسم باہ مبارک رمضان قریب چہ ہنوا سنہ احد سے
 بسبعین و ما تہ بعد الالفت حیدر خلیفہ و خیمہ آصف جاہ بر اسے جواب و سوالی مذکور را پہ چون داعیہ قتل او تقسیم یافتہ بود حصار کہ با این
 کار امور بود حیدر خلیفہ را گرفتہ زنج کرندہ و آصف جاہ بعد کشتن او تنہا بر اسپ سوار گشتہ سیر آمد و پنجوسے بدہ رفت کہ تمام توپ خانہ
 توپنگ چون فوج تصویر سطل و متخیر ماندنے الحقیقہ جہا بے نمود کہ ناسخ کار نامہ رستم و اسفند یار گشت از مذبح حیدر خلیفہ
 عمدۃ الملک مو شیر پور سے و دیگر وجہ شکر ہوش از سر باختہ درین آشوب قابو طلبان مصنام الدولہ و پسر خرد او میر عبد اللہ بی خان
 وین الدولہ را ہلک اسے ملک بقا ساختند بعد این دستخیز امیر الممالک مہلابت خلیفہ و برادرش برہان الملک مو شیر پور سے
 سجد را آباد شہادت آصف جاہ ثانی حیدر خلیفہ را کشتہ راہ برہان پور گرفت ابراہیم خان کار دسے کہ طومار و کواہرا آصف جاہ جدا
 گر ویدہ بود با صفت جاہ پیوست و با تفاق سینہ دوم ماہ و سال مذکور برہان پور را بغیر نزول خود افتخار بخشید و مالداران شہر مثل
 محمد انور خان برہان پور سے وغیرہ را مصادرہ نمود و این محمد انور خان ہمان ہست کہ با تفاق سنکرا جے ملہار واسطہ صلح ہیرا کا
 حسین علی خان مرحوم با مرہٹہ بقرار اعطاسے چوتھ شدہ بود درین وقت از غم مصادرہ و شدت محصلان ہفتہ ہم ذمی قعدہ
 سائل مذکور زندگانی را و داع کردہ در چار شاہ عیسے چند اشد فون گردید آصف جاہ بعد فراہم آوردن زر و لشکر از ہیرا پور
 بصوبہ پٹنار رفت و ذوق قبیلہ با سم کہ از نصیبات عظیم برابر اہانت چاوسے نمود و بعد چاوسے با جانوسے سپر گھوسے ہوسلہ
 سکا سہار مو بہ برابر مہاربات در میان آوردہ آخر مصالحہ نمود و بعد مصالحہ مازم حضور امیر الممالک مہلابت خلیفہ کہ در حیدر آباد
 بود گردید و فیما بین ہر سہ بر کردہ انواع اشکال منازعات روسے داد آخر الامیر الممالک و آصف جاہ ثانی با ہم یکے شدند و برہان
 بصوبہ ہنود کہ سجا پور بود شافقت ہر سیدیم ربیع الاول سنہ ثلاث و سبعین با تہ بعد الالفت قلعہ احمد نگر کہ پاسے تخت سلاطین
 نظام شاہیہ ہستہ بود و بعد کبر بادشاہ شاہنوازہ و انیال بسپہ سالار سے عبد الرحیم خان خانان مسخر نمودہ ازان با زور حرمت
 قلعہ و ہمان سلاطین تیموریہ با بریہ بود سد اشو بہا و و برادر عم زادہ بالاسبے را و با قلعہ دار سازش کردہ بدست آورد و این شہر
 و قلعہ آباد کردہ احمد نظام شاہ ہست کہ در سنہ تسع ماہ طرح انداختہ بنام خود موسوم ساخت و در دو سال شہر کے کمال خوبے
 آباد شد و امید اندک فرصت حصار سے ایز سنگ گل تعمیر نمود و درون آن عمارت و لکس فو مقصور منقش بر اسکوٹ خود مرتب
 ساختہ و بعد اصلاح او قلعہ را تبارش قابض بودند و در اول سنہ تسع و الف در تصرف سلاطین با برہہ درآمد و در سنہ ثلاث
 و سبعین و ما تہ بعد الالفت بدست مرہٹہ افتاد چون فرانسسیان را ہنناز عتے با انگلیشیان درین سال شروع گشتہ بفکر کار خود
 افتاد و دست از رفاقت و اعانت مہلابت خلیفہ برداشت ہرگز دولت خود کہ ہول چر لیت شتافتند شوکت مہلابت خلیفہ
 رو با سخطا گنڈاشت و اعاد سے را میدان جولان بہر سید بہاؤ مذکور ہوس بہودہ در دماغ خود جاسے دادہ ارادہ برانڈن
 بنیاد اولاد نظام الملک آصف جاہ از ممالک دکن نمود و ابراہیم خان کار دسے را نوکر خود کرد و این ابراہیم خان یکی از ارادوں
 بود چون نوکر سے فرانسسیان نمودہ و رہنما تربیت یافت خلیفہ توپ و تفنگ بقواعد آہناسے نمود سامان حرب و توپخانہ
 شایستہ ہر سائیدہ اول در سلک ملا زمان آصف جاہ ثانی درآمد و آخر از او جدا شدہ بہرہ پیوستہ بہراہ بہاؤ سد اشو
 ارہونا برآمدہ ہستہ و دوم جاد سے الملاوسے سال مذکور در سواد او دیگر مقابل امیر الممالک مہلابت خلیفہ و آصف جاہ ثانی
 بسیدہ ہرین مقابلہ فوج مرہٹہ شصت ہزار سوار و فوج ہر دو برابر مرقوم سپہان نظام الملک ہفت ہزار سوار بود اینہا بنا بر
 قلت فوج خواستند کہ از سواد او دیگر بربا و رکہ بعض افواج شان در انجا بود آمدہ آن فوج ہراہم با خود گرفتہ ہر سہارو ناروند چون

از ہمیشہ جنگ مرہٹہ بطور چاوسے و سہرا نہانگ و تازو لیسن اجواب وصول غلات مایحتاج دیگر پور قابو یافتہ سے بریتہ و پیراق
کوٹہ مثل نیرہ و سیف سے جنگیند و افواج ہندوستانیان دور خود حصار توپ خانہ نمودہ ہوا فوج سے پر وہ تختہ این پار لعلیت شدت
ابراہیم خان کاروسے آٹ بار سے توپ خانہ ہم ملاوہ کاروانے آنا گردیدہ تو پہا سے سبک تیز رفتار ہمراہ عاگر آنامی رفت
و ہمہ وقت در حرکت و سکون و قرب و بعد علی التواتر سرگرم کار خود بود و چون فوج صلاحیت جنگ و برادرش لضا بلہ سید
یا جملع راہ سے برید و گلہ تو پہا سے مذکور متواتر در ازدحام مردم سے افتاد ازین جهت گلہ ہا سے طرف مرہٹہ کتر راگیان فوج
و فوج مرہٹہ چون ہمیشہ متفرق سے رو دگلہ توپ این طرف اتفا سے بآنا میر سید و در اوقات پورش کہ سرداران و لشکر یان
اولاد نظام الملک آصفجاہ سے نمودند شلک بندوق ہم لضا بلہ فرنگ بر رو سے آنا لعل سے آمد از جہات مذکور جنگ بسیار
بلشکر صلاحیت جنگ و آصفجاہ ثانی نے راہ یافتہ عالی بیاد و فنارت بیت و ششم جہاد سے الاو سے سال مذکور بہا و ران لشکر
صلاحیت جنگ و آصفجاہ سے از فوج خود بر آمدہ برابر ابراہیم خان و دیگر افواج مرہٹہ سختند و شمشیر جلا دت بسیار از مخالفان
را بر خاک ہلاک غلط نیدہ یا زدہ علم از جامعہ ابراہیم خان کشیدہ آور دندو ہمیں پورش نبات و رزیدہ جنگ کتان تا قلعہ آو
دہ کیوسے دہا و رسید بہا و دید کہ اگر صلاحیت جنگ و آصفجاہ بہ دہا و رسید و فوج آسجا باہنا ملحق شود عہدہ برائی متبذر
است پانزدہم جہاد سے الاخر سے سال مرقوم قریب چل ہزار سوار مرہٹہ بہیت مجموعے بر چند اول فوج صلاحیت جنگ سخت
چون فوج چند اول دوسہ ہزار کس پیش بودہ بعد کشش و کوشش بسیار چند اول تباراج رفتہ چشم زخم عظیمی با عنوان فوج
صلاحیت جنگ رسید و ہر دو برادر ناگزیر گردیدہ لیا ط مقاومت بر چیدند دنیا چار سے صلح کہ مادہ انواع مفاسد بود و افتقاد
یافت و مرہٹہ بنام جاگیر ملک شصت لک روپیہ پر اسے خود گرفت از ان جملہ جمیع محالات حجتہ بنیاد اورنگ آباد سے
دپر گنہ جوئے و ہر سول و سنارہ و تہ از صوبہ پور و قلعہ دولت آباد و قلعہ آسیر و قلعہ جیالور کہ ہر یک پاسے تخت سلطین
عالمی مقدار بود و جاگیر ات خاصہ سرکار آنا و دیگر امراد منصب داران بسیار در تنخواہ مرہٹہ وقتہ بحکم تقدیر اکثر سے محروم از قوت
و جاگیر شدند و بغیر از صوبہ حیدر آباد و بعضے از صوبہ برار و جیالور و قلیلی از بدورد دست اولاد نظام الملک آصف جاہ نامند انہم
لشراکت غالبانہ چارم حصہ کہ ضابطہ مستمرہ مرہٹہ است و ہر جا اول ہمیں رشہ را دو ایندہ و ہمیں بہانہ تسلط بجا لک ہر سائیدہ
ہر چند وہن عظیم سخا ندان آصف جاہ راہ یافت اما خواہش بہا و ہم صورت گرفت کہ اولاد آصف جاہ بالمرہ از ملکدار سے
و در آئے دکن محروم و ممنوع نشدند *

ذکر مہاجرت از احوال قلعہ دولت آباد و قلعہ جیالور و آسیر و بناسے آنجا *

ہام دیوراجہ دولت آباد در سنہ اربع و تسعین و ستاۃ مقرر سلطان علاء الدین خلجی گردیدہ بہ پیشکش زر ہا سے بے شمار
واقفہ لغنیہ بسیار خود را از سیاستش باز خرید و در سنہ ست و سبع مائہ در عہد سلطنت خلجی مذکور از دست ملک نائب گانور
کہ ہم دکن و دولت آباد ما مور شدہ بود نیز مغلوب گشتہ اطاعت نمود و ہمراہ نائب مذکور در سنہ سبع و سبع مائہ سجدہ
سلطان علاء الدین در سپہ رسیدہ لعل سے چتر سفید و خطاب رکرا یا سے سرفراز گشتہ بدولت آباد کہ در ان زمان دیوگر
نام داشت رسیدہ قدم از جادہ فرمان بر سے بیرون نگذاشت در سنہ عشر و سبع مائہ باز ملک نائب بہ تخییر بعض ملک دکن
کہ در و آن طرف شد رام دیو مردہ و پیشش قائم مقام او شدہ بود سپہ را با خلاص پذیرندید و فوجے را بنا بر اختیار و جالندہ

سید ظفر بیگ کرناٹک بندر سنید و شکایت سپردام دیو با سلطان علاء الدین نمودہ استیصال او و انتظام مملکتش بہ ملک
محمود سہ سلطانیتے نمود چون مازون شد در سنہ احد سہ عشر و سبع ما غیبہ یوگر سپردہ سپردام دیو را گرفتہ لقبش رسانید و قلعہ
را بقبر و خود را آورد از ان باز قلعہ مذکورہ در دست سلاطین ہند بعد از ان در دست پادشاہان دکن بود در عہد شاہ جہان باد
سیکے از امر اتنے او مہابت خان نام نوزدہم ذسہ الحیحہ سنہ یکہزار و چہل و دو ہجرت سے قلعہ را از طبقہ نظام شاہیہ انتر اغ نمود از زمان
مذکورہ حارسان سلاطین بابر یہ سیکے بعد دیگر سے بھراست این قلعہ سے پرداختند در عہد راجہ با قلعہ یوگر خصا و در عہد خندق و
خپان استحکام نہ داشت سلاطین ہلال حصار متعدد ساختند و سلطان محمد بن تعلق شاہ دولت آباد نام کرد و قلعہ سنگ تھرا
خندق عتیقے ساخت و عمارات عالیہ طرح کردہ خواست کہ دار الملکہ خود گرداند و پہلے را ویران کردہ سکنہ آنجا را بہ دولت آباد
آوردہ آباد ساخت آخر ہیولا سے ارادہ او صورت نگرفت مصرع انہم نشد میر و سودا سے خام شدہ تخمیناً بعد چار صد
و شصت سال قلعہ مذکور بدست مرہٹہ افتاد و قلعہ بجا پور از انبئیہ یوسف عادل شاہ است کہ سید اسلسہ مہاول شاہیہ
بود اول از گل ساخت بعد از ان در او آخر ماٹھ و العن از گچ و سنگ درست کرد و بعد او ورثہ اشش قابض بودند اورنگ زیب
عالمگیر پادشاہ او اول و ثقیفہ سنہ سبع و تسعین و العن این قلعہ را از سکندر عادل شاہ خاتم طبقہ مذکورہ انتزاع نمود
و بعد دو ہفتاد و ہفتاد و ہشتاد و نوبت مرہٹہ رفت اما سید نجبت علی خان قلعہ دار اسیر با وجود احکام و تاکیدات ثابت
از دامن قلعہ سہ باز زدہ تا یک سال کامل با مرہٹہ جنگید چون فقہان ذخیرہ مضطر ساخت دو از دہم ربیع الآخر سنہ یکہزار و
یکصد و ہفتاد و چار قلعہ را الصباح تسلیم مرہٹہ نمود و قلعہ آسیر از انبئیہ آسا امیر است از کثرت استعمال سہ حرف میانہ ساقط گردیدہ
و تحقیق یافتہ آسیر ماند اسانام او ست و امیر زبان منید سے گا و چران را سے گویند او از زمینداران عمدہ خاندانیں آبا و اجداد
او قریب ہفتصد سال در ان کلوہ رفت شکوہ توطن داشتند و بر اسے حفظ مواشے و خیر اموال حصار سے از سنگ گل ساخته روزگار
سے گذراہند چون نوبت با سار سنید و نسبت با با سے خود در اموال اقبال متعا مدگر دید چار دیوار خام قدیم شکستہ حصار سے
از سنگ و گچ در کمال متانت بنا نمود و قلعہ بنام او شہرت گرفت نصیر خان فاروسے واسے بران پور کہ در سنہ احد سے و ثمان
ماند بسلطنت رسید قلعہ را از آسا امیر بکرتز ویرا انتزاع نمود و باین صورت کہ پیغام کرد کہ راجہ بکلانہ و انور جمعیت بسیار فرام آوردہ
باسن در مقام مخالفت ماند سے خواہم اہل و عیال مراد قلعہ خود جا سے د سے تا فارغ البال برفع دشمن پردازم او قبول نمودہ
اذن داد و روز اول چند ہفتہ عورات در قلعہ فرستادہ تعلیم کرد کہ اگر زمان آسا بلاقات آئید مراتب تواضع و تعلق چنانچہ با عیال
آرند حسب الامر معمول بشد روز دیگر دو صد کس از مردان شجاع بروشش روز اول در محضہ ہا فرستاد چون قلعہ درآمدند آسا
ر بجا کبار کیا و منزلی مع فرزند ان و خواص خود بے تبر ازین و غاسے آمد ازین سو دلیران فاروسے متوجہ خانہ اشش بودند
در راہ دو چار شدہ آسا مع کل اولاد و اتباع قبیل رسید با سے اہل قلعہ امان خواستہ برآمدند نصیر خان این خبر شنید ہاز
جا سیکہ بود برا و بر جناح استعمال خود را با سیر و شنانیدہ تر متیم قلعہ مذکورہ نمود و در دست اولاد او بود تا آنکہ اکبر پادشاہ در سنہ
تسع و العن از دست بیاورد سپہ را سبے علی خان انتزاع نمود و قلعہ داران سلاطین بابر یہ ہر ہشت سے نمودند از عہد نصیر خان
مذکور بعد چار صد و شصت سال و کس سے قلعہ مذکور بدست مرہٹہ درآمد و ہمدین سال اربع و سبعین و ہا بعد الاھن جامعہ
انگلیشیہ قلعہ بند رہا پیر سے را محاصرہ نمودہ از دست فرانسیزیہ انتزاع نمودند و عمارات آنجا را یک قلم اربخ بر کندہ تا عمارت
مصنوعہ گردانیدند و سیکا کول و راج بندر سے و دیگر محالاست کہ درجا گیر فرانسیس رفتہ بود و یقیاس سے کسی نمی آمد کہ از دست

ذکر تفضیل امیر الامراء ملک فی الدکن
حضرت

آنها خواهد بود خود بخود مستخلص گردید

ذکر بقیه احوال عماد الملک در عالمگیر ثانی و انهدام مباحثه در دولت پادشاه مذکور
بنادانی و معاملاتیکه با عماد الملک و نجیب الدوله روسی و ادب تقدیرات آسمانی

مجلس از احوال نجیب خان که افغان روسیه و مردی فطن بود قبل ازین مذکور شد که در هنگامه حروب صفدر خلیف طلب
عماد الملک بشاه جهان آباد رسیده باعتبار لیاقت و استعداد دانی که داشت مورد الطاف عماد الملک گردیده با وج
اقتدار رسیده آخرتاً بر مناسبت افغانی و هوشیاری که کرد دانی با عانت شاه در آن امیر الامراء هندوستان
و با عماد الملک طرف گردید عماد الملک که منتظر انصراف احمد شاه بطرف ولایت و فرخ آباد بود بعد استماع خبر نصرت او لقب
احمد نیکش را علی الرغم نجیب الدوله امیر الامراء گردانیده عازم شاه جهان آباد گشت و در گنا تهر او برادر اعیان بالاجه را و
و هو که ملهار را بمالعه از دکن طلبیده با اتفاق آنها شاه جهان آباد را محاصره نمود و عالمگیر ثانی مع نجیب الدوله محصور گشته
چهل و پنج روز خلیف توپ در هر یک در میان ماند آخر ملهار رشوت سنگینی از نجیب الدوله گرفته بنام صلح گذاشت
و نجیب الدوله را با ابرو و اموال و اثنالی از قلعه بر آورده متصل خمیه خود جاسی داد و ملک متعالیه او آن طرف جونا که عیار
از سهارن پو پو یاد چاند پور دنیا و تمام قصبات بارهه باشد رخصت نمود و عماد الملک و احمد نیکش که امیر الامراء بر شد
باتفاق منیم راتق و فائق مهمات سلطنت گشتند

ذکر اسباب بر آمدن شاهزاده عاسی گوهر از حضور پدر و گردیدن دیار بدیا بحسب قضاء و قدر

چون عالمگیر ثانی و نجیب الدوله از عماد الملک مطمن نبودند شاهزاده عاسی که را که خلیف اکبر پادشاه مذکور و خطاب علی عهد
بعد برگشتن شاه ابدالی لقبدار و قبل از ورود عماد الملک شاه جهان آباد محلات جهر و هاسی و چرخه و ادرسه و غیره را در
جاگیر داده مرضی کردند گفتند که در ظاهر براسی بند و بیست محالات مذکوره مرضی میکنیم و مقصد آنکه چون شاه شاهزاده
و وارث ملکیه تا جائیکه تواند عمل خود نماید و فوج جنگین و رقاسی شالیته بهر سانسید بر گاه عماد الملک بی تو شاهزاده
که شاه ابدالی با سپرده بد اعیان فاسد عازم مسلح گرد و خود را براسی تنبیه او بروقت نزد ما برساند شاهزاده عاسی که
در ماه ربیع سابعین و ماهه تبدیالات عازم محالات مذکوره گردید زینت محلین پادشاه عالمگیر ثانی که شاهزاده را در
جهره در شش خود بعد فوت مادرش گرفته نهایت شفقت بحال او داشت با پادشاه گفته و او را در حرم راحسب الاشعار
پادشاه بر در حرم شهنشاه طلبیده دست شاهزاده عاسی که را را بدست و الدم مرحوم سپرد و سفارش حراست و تربیتش بسیار
نمود عاسی که گهر در باغ نال کتوره منزل فرموده با جماع سپاه پر دخت و اکثر شیخان شهر را ملازم نموده و بمقصد نهاد
ایر حفر سندوستان را با چند کس از اقربا و آشنا در نهایت شجاعت و وقار اعظم غلخان خلیف حسین علیخان
مقتول مظلوم برادر زاده امیر الامراء حسین علیخان مرحوم بود و موافق بزرگان خود در رفاقت شاهزاده جانفشانی نمود
چنانچه انشاء الله تعالی ذکرش آید چون عماد الملک با عانت مرهبه غالب آمده پادشاه را بقا بر سر خود آورد و نجیب الدوله
را از حضور بیرون کرد پادشاه را بطور عا و کر با حضار شاهزاده دلالت نمود او را چار شده شقه با سه طلب نوشته متواتر

فرستاد و سیف الدین محمد خان کتیر سیر کے برادر عاقبت محمود خان را عماد الملک بادہ ہزار سوار فرستاد کہ شاہزادہ را بورد
و عید و شجاعت و تدبیر و نو عینک داند و تو اند بیار و شاہزادہ ناچار گشتہ مارم حضور بد رہشدا اتفاقاً از جملہ سرداران ایکہ ہمراہ ہو کر ہزار
با عانت عماد الملک آمدہ بودند بعد بر آوردن بخیب الدولہ از حضور چنانچہ مذکور شد دیگر ان ہمراہ ہو کر بد کہن رفتند و عماد الملک
مسئلہ گشتہ کیے از ان جملہ اتھیل او نام در نوبح محاللات صوبہ پشاور جہان آباد بجائے اقامت داشت در وہاں شاہزادہ رسیدہ
تبع رفتن بحضور و متعدد رفاقت گشتہ دلالت بہ تسخیر محاللات اطراف نمود شاہزادہ مقتنم شدہ ہمراہ سے او گزیدہ مجبور چنانکہ
و چند محال را سہم ساخت عماد الملک اتھیل را اورا تطبیع نمودہ از شاہزادہ منحرف گردانید و شاہزادہ را دلالت نخواست نمودہ
پہلو از رفاقتش سے کر د شاہزادہ ناچار بد را الخلاقہ برگشت ہر چند عماد الملک خواست کہ داخل قلعہ شود قبول نکر دہ در جوئے
علی مردان خان نزول فرمود چون ہر یکے از رفاقتہ شاہزادہ بجانہ پاس خود اقامت گزید و محدود سے از ہزار بان او
ماندند عماد الملک پیغام فرستاد کہ جاہدادتخواہ براسے ملازمان سرکار و حضور نیست یا اینہارا بر طرف باید فرمود یا بر محال
جاگیر باید فرستاد تا ہم بند و بست سرکار بر ہم نچورد و ہم اینہا تخواہ خود ماہ ماہ سے یافتہ باشند شاہزادہ ناچار سے بعضے
از عقدان را در شہر گذار گشتہ باقیے افواج را بجالات مذکورہ فرستاد اجد بانزدہ شاہزادہ روز شاہزادہ را غافل گشتہ
و شہرت سوار سے بر آریارت فرار شاہ نظام المدین دادہ افواج را بر در خانہ خود جمع نمود و ناگمان دہ دواز دہ ہزار سوار
را فرمود کہ جوئے علی مردان خان را محصور نمودہ شاہزادہ را مقید سازند چون فوج از چار سو ہجوم آوردہ دیولہ ہاشکت
و بر ماہا بر آمدہ برق انداز سے آغا زہا و جمیعے از رفاقتہ شاہزادہ بر خاک ہلاک غلطیدند میر حنفی و علی اعظم خان شہد
گشتہ شاہزادہ را کہ او ہم کمر بستہ تیار نشیبہ بود التماس نمودند کہ یکبار خود را برابر اعدا بایزد اگر مقدر است ازین مہلکہ بیرون
سے شویم یا با بر و سر گردن ہند سے از مخالفان شکستہ بسیر لالہ زار شہادت سے رویم شاہزادہ قبول نمودہ سوار شد و
دیولہ طرف دریا شکستہ از ان طرف بر آمد و با جمعیت بسیار کم بر سر مخالفان رنجتہ و اکثر سے را بر خاک ہلاک انگذہ راہ دیا
گرفت فی الحقیقہ جرأتے بظہور رسانیدند کہ سام نریان اگر رسیدید انگشت حیرت بدندان سے گزید شاہزادہ ہم بدست خود
دو کس را گشتہ ہر گاہ مخالفان ہجوم سے آوردند وہ بیت کس چون شیر غریں بر مخالفان بد آئین دویدہ سے گریز انیدند
چون دشمنان دور سے رفتند باز راہ سے سپردند بہین صورت قطع مسافت نمودہ خود را تا بلشکر اتھیل او مرستہ کہ بر شیلہ چوون
مسکر دشت رسانیا ند و اتھیل او احوال بدین منوال دیدہ با استقبال شتافت و چون شاہزادہ را دلالت با ستر فنا سے
وزیر نمودہ بود نہایب نہامت و انفعال کشیدہ عنذ خواہ سے بسیار کرد و خیمہ ہائے علحدہ بر آشاہزادہ و رفاقتہ مجروح
و غیر مجروح استادہ کردہ پا کرام و احترام جاہداد و سپر کے را پشادہ جوان مردیہا سے شان ستو و ہنگام بر آمدن در عین راہ
جائے ہجوم مخالفان بسیار شد و نویں بجائے فرسید کہ شاہزادہ گیر آید پاکشتہ گرد و در ان عرضہ کہ بعض اقدام رستم و سام بودید
ما کے شان علی اعظم خان باقتضائے شجاعت موروثی از خاندان نبوت و ولایت و پائس نام و نشان اجداد و صاحب شہادت
پادشاہ زادہ را گفت کہ گو وسیلہ روز سے عالی خواہ سے بود بیرون رو من دشمنان را این قدر توفیق سے تو انم نمود کہ تر راہ
بر سہ بن میر آید در حد اثن سن بائین دلاویان کس مثل سید گند رستاد و پاسے ثبات و ثرار افشردہ داد و متعلقہ بنوعے
و شہادت عبرت در او سے نگریت و بعد اننادن آن نوجوان ہنگام میدان چرخ پیر زار را بر لو گریست القصہ
ایجاد ہر سے رفع بدناسے خود و خوف باز خواست سرداران عمدہ و کس کہ چرا مخالفت را سے مذیر یعل آورد شاہزادہ

زیاده حمایت و اعانت مناسب ندیده بفرخ آباد غیر فرخ آباد بنگلش رسانید زمیندارانچا سوسے خان بلوچ خلع کا مکار خان قریب
 سه لک روپے پیشکش گذاریند ایشل را در مرض شده بجاسے خود برگشت و شاپن زاده از راه گچھوره نزد نجیب الدوله بہارن اپر
 رفت نجیب الدوله ہشت ماہ شاپن زاده را نزد خود نگہداشت و لازمہ مہمان دار کہ بقدر خود مہمل نگہداشت چون در ان ایام قلاب
 عظیم در بنگالہ رود سے دادہ میر محمد جعفر خان با اعانت جماعۃ انگلیشہ تسلط یافتہ بود شاہ زادہ را دلالت بہ تخریب بنگالہ بہر صورت بخوف
 کیہ کوشش ملاوہ الملک از سر خود واکرد و حسب ایسور زار را ہی گذاریندہ مرض نمود شاپن زادہ والد مرحوم و منیر الدولہ را برابر اسے
 فراہم آوردن بعض افواج و سربخام بر سنے از ضروریات دیگر و میران پور گذاریندہ خود از راہ مراد آباد و بریلے ما زم صوبہ اودہ
 در عرض راہ سعادت خان خلع علی محمد روہیلہ ضیافت با دروہرہ مقدار بعل آورد چون بقصہ شوہان ہفت گروہ سے لکنو
 رسید ہم جاد سے الاوہ سے لکنو اور دیکھد و بنفاد و یکہ سچ سے شجاع الدولہ خلع وزیر الملک صفدر خلیفہ ناظم صوبہ مذکور
 استقبال نمودہ شرف کورنش دریافت یک صد ایک اشرف نذر گذاریندہ بعد ازان یک لک روپے نقد و دو زنجیر فیاض
 عمار سے سایہ بان دار زان سے ہفت راس اسپ و یک خواجہ خواہر ایشہ اسخہ و خیام و ظروف و دہہ ارابہ بار سکتے
 پیشکش ساخت شاپن زادہ دو ساعت با شجاع الدولہ خلوت داشتہ دستار خاص مع سرچچ و پاسکے سوار سنا خاص کہ آڑ سے
 بود مرحمت کردہ رخصت نمود و خود عازم الہ آباد گشتہ بعد سے مسافت با محمد قلی خان کیجا گشتہ عینا خود و سواخ بنگالہ کا شہ
 قلمرو و قلع رقم شد عازم عظیم آباد گردید و ماجرا سے انجاد ران اور اق مفصل کردہ آمدہ

ذکر نماز عاتیکه فیما بین نجیب الدوله و مرثیه و بواسطت نجیب الدوله باشجاع الدوله و مرثیه بنیا قبرتہ انگریزی دادہ

چون صفدر خلیفہ مرثیہ را بنا بر شکستہ افغانہ با خود متفق گردانید و بیخ دولت احمد نیکش بر کند ازان زمان مرثیہ در ملک اشترید
 ریشہ دو آیندہ بر کل ان ممالک قابض گشتہ بود و ہمیشہ از عدم تصرف در صوبہ اودہ در ملک افغانہ دست تا سفت جدتہ ان گزید
 در نیولا کہ عماد الملک را با نجیب الدولہ کینہ ہاسے محکم ہم رسیدہ قاصد شکست اود تربت احمد نیکش گردید و علی الرغم شاہ اہل
 امیر الامرا سے بغزل نجیب الدولہ با احمد نیکش دادہ داعیہ ان داشت کہ جو خندان بدنام نشود و بدست سطوت مرثیہ پایمال
 حوالش گرداندہ اگر تواند از بیخ دین براندازد و باشجاع الدولہ ہم کذلک بنازم قدرت کاملہ الہی را کہ افغانہ ہم اگر چه شجاع الدولہ
 باعتبار ستیزہ ہاسے پدرش کینہ ہاسے دیرینہ داشتند اما بنا بر عداوت عماد الملک با نجیب خان و اتفاقا با احمد نیکش نجیب الدولہ
 و کل اولاد و اتبلیغ سے محمد خان روہیلہ جو بیخ شجاع الدولہ نمودہ از زمرہ مخلصان شن خند و مضمون مصرع شعور مصرع
 عدو شود سبب خیر گردا خواهد بود ظاہر گردیدہ در ایمان سواخ و فتن معین و باور ہم سے بو دند چنانچہ دتا سیند ہمہ ہم حکم گویا
 در مرحوم سنہ احد و سبعین و ماہ بعد الالفت از دکن بہند در آمد و اتفاق برادر زادہ خود خواست کہ تمام ہندوستان را سخر کند
 سال مذکور در بند و لبت ممالک سخرہ قدیمہ گذاریندہ شروع سال بنفاد و دوم از ماہ دوازدم داعیہ انتزاع ملک روہیلہ شجاع
 را تعمیر داد و خواست کہ سدا در پاسے گنگ پایاب گذشتہ اول در ملک روہیلہ در آید بعد ازان صوبہ اودہ را ہم سخر سازد و عماد
 نیز محرک مرثیہ و بیخ این فسا و گردیدہ بنا بر این اول عبور نما نمودہ بر سر نجیب الدولہ رفت نجیب الدولہ تاب خلیفہ میدان نیاورده
 دیکر تال برب در پاسے گنگ کہ در اشترید از اکنہ دشوار گذار شورہ است سنکر بہ مستند محاربہ شہت چار ماہ برشکال
 علی الاتصال سدا کوپ تفنگ و بان و لمان شمشیر و سنان جواب و عد و برق نمیداد نجیب الدولہ و سعادت خان عاتیکہ

رو بدست خان باتفاق شجاع الدوله را از احوال خود و محصور بودن نجیب الدوله در سکر تال اطلاع داده معروض میباشند که مرستی
بر سرانتر سید رسیده و آنچه تخریبین دیار مسم دار و انتظار افتنا سے برشکال است همین که طغیان گنگا انخطاط پذیرفته و آب رود
سکے نہاد عبور گنگا نودہ مملکت مارا تصرف سے شود ہر گاہ بزین دیار دست یافت دست طمع ملک شہاہم دراز سے کند علاج
واقف پیش از وقوع باید نمود و برضاح استعمال باید رسید شجاع الدوله قباحت و در و مرستی در دیار افغانہ و انخاض از جنگ آشنا
و مضرت ہمال در آمد و نجیب الدوله نمیدہ در عین موسم برسات با وصف کثرت باران و شدت گل و کلا ذرماہ شوال سنہ
ہفتاد و دوم از ماہ دوازدهم ہجرت از لکنو برآمد و بشاہ آباد رسیدہ چند ماہ توقف فرمود چہ از طغیان گنگا وصول بکرتال کہ نجیب الدولہ
در انجا سے جنگیدہ منعذر بود و بخود انخطاط اہما و تکیے از سرداران خود گویند نہایت نام رایا جمعیت بست ہزار سوار و پیا و متعین
نمود کہ از دریا سے گنگا گذشتہ در ملک روہیلہ غبار ہنگامہ و نساہ بر انگیز و گویند نہایت از شکار کردارہ کہ باہین وہ است دریا
گنگا را پایاب گذشتہ چاند پوزگینہ دیگر پرگنہ ہا سے آن طرف تا سواد امر وہ ہزار و سہ صد قریہ را آتش و آو تہیہ تاخت
آوردن بر سر سعد اللہ خان و محافظ رحمت و دند سے خان کہ ارادہ ملک نجیب الدولہ داشتند نمود و افغانہ مذکور تاب مقاومت
در خود دیدہ از میدان بچکل دامن کوہ کمانوں پناہ بردند شجاع الدولہ بجز و اصنافے خبر مذکور او اہل بیچ الاولی سال ہفتاد و سوم از
ماہ دوازدهم ہجرت سے لبرعت برق و باد خود را بچاند پوز متصل سکر تال کہ نجیب الدولہ در انجا محصور بود و رسانید گویند نہایت عبور گنگا
نمودہ از تگ و تاز و غارت و تاراج دہات و مسد و نمودن طرق وصول غلات نجیب الدولہ را با سار محصوران بحالت تنہم رسانید
و از گریختن افغانہ در جنگستان کمانوں نجیب الدولہ امید رستگاری سے از گرفتاری سے محاصرہ مانندہ دست از زندگے گشتہ
بود شجاع الدولہ بزرگ تاید آسما سے نزدیکی نجیب الدولہ رسیدہ روزیکہ از چاند پوز کوچید در انسا سے راہ فوج مرستی از دور
سپاہ سے نمود شجاع الدولہ پنج کردہ راہ رفتہ در سواد موضع ہلاکہ کہ از توابع چاند پوز است فرود آمد در انجا شنید کہ فوج مرستی
بر بعض اہل اردو کہ در راہ سے آمدند و بر مردم کے دست انداز سے نمود ہمان وقت انوپ کرگ مین و امر او کرگ مین
را کہ از سرداران رکاب پوزہ اندہ تبنیہ مرستی بطورے متعین نمود و میرزا نجف خان را با پنج ہزار سوار و میرزا قریب مینی را با چار ہزار
سوار شعلے بر پا گاہ کہ عبارت از مسکر و فرود گاہ مرستی است فرستادہ فرمان داد کہ این بے باکان را لہزار سا تہ سرداران خود
حسب الامر شتافتہ با مرستی ہر جا کہ دوچار شدند آویختہ و بر سر شان ریختہ چیر و وسیتہا نمودند از ان جملہ انوپ کرگ مین جماعہ
کثیر سے را کشتہ قریب صد کس زندہ اسیر آورد و غنائم فراوان و اسبان سوار سے نیز بدستش آمد گویند نہایت شکست فاش
یافتہ از گزریکہ عبور گنگا نمودہ بود افغان و خیزان گریخت و مردم و سپاہ سے لہزار مرستی در آب گنگا طعمہ ننگ فنا شدند
بیچ شجاع الدولہ طبل فریوز سے نواختہ سوار شد و افغانہ ہم کہ در جنگل دامن کوہ کمانوں خزیدہ بودند بہ شجاع علیہ شجاع الدولہ
و فرار نمودن مرستی بان طرف گنگا دلیر گردیدہ خود را بشجاع الدولہ ملحق ساختند و باتفاق شجاع الدولہ تال بکرتال رفتہ نجیب الدولہ
را از ان خطہ بر آوردند اما با وجود غلبہ و شکست دادن بر مرستی بنا بر اندیشہ اقتدار سرداران دکن بادشاہ و جنگو طرح صلح خستند
چون خبر ارادہ شاہ درانے بطرف منہد و ستان شہرت داشت و تاسیندہیہ جنگو صلح را مناسب شمردہ تدبیر
الشداد طرق ابدالے و بندوبست ہمت لاہور اصحاب امور شہرند و تاقول و قرار سے لعل آوردہ بطرف لاہور قاصد گردید و
شجاع الدولہ برگشتہ بہ ہنرم جاد سے الاو سے سنہ یک ہزار و یک صد و ہفتاد و سہ وارد بلگرام و نیم و خلی لکنو گردید و
ذکر ماجرای شہان آباد و مقتول شدن عالمگیر شاهی کہ سبب مہار سے عماد الملک رو داد

ہرین ضمن کہ قاسم سید عید و جنگو نجیب الدولہ را در سکر تال حسب الاستعار عماد الملک محمود دہشت عماد الملک رام با عانت
 خود طلبیدن آن بد تماہ کہ با عالمگیر ثانی سفارہ داشت و سہ دانست کہ پادشاہ مذکور با احمد شاہ ابدالی مراسلات دلدو در بان
 خیر طلب نجیب الدولہ و بدخواہ آن نمک بگرام است و نیز خال خود انتظام الدولہ را مثل عالمگیر ثانی بدخواہ خود سے بد داشت و
 گمان شے کرد کہ غلبہ نجیب الدولہ بر دتاسے خواہد اول خالوسے خود خان خانان انتظام الدولہ را کہ مقتید دہشت بتیغ بخت
 و نغید از سہ جزو زہد سے علی خان کشمیر کے رالمقین نمودہ پیش پادشاہ فرستاد او آندہ سجد و دعا و کذب و افترا طاسر سہرت
 در ویلے صاحب حال دار و شہر گشتہ در کوٹلیہ و زشاہ منزل گزیدہ قابل زیارت است آن اہل مجبور تلبیس البلیغ کو مغرور ستہ
 جریدہ بملاقات درویش مجبول قاصد گردید چون بجاسے مہود رسید بر در حجرہ کہ قائم لاش را کاشیدہ بود نہ توقت کرد سیف
 در دست داشت کشمیر سے مذکور سیف را از دست او گرفتہ پردہ را برداشت چون اندرون رفت پردہ را انگندہ در را از پر
 بر بخیر نید نمود میرزا با بر خلف اغرا الدین داماد پادشاہ برین حال آگاہ گشتہ شمشیر کشید و یکے را مجروح ساخت مردم عماد الملک
 ہجوم آوردہ ایسرسش نمودند و شمشیر از دست او گرفتہ بر پاسکے محفوظ نشاندہ بحبس خانہ سلاطین رسانیدند سہ چارہ از یک
 خوشوار کہ در حجرہ بانظار در و پادشاہ نشستہ بود نہی چارہ رہے براق در حجرہ تنہا یافتہ بر بستند و زخمہا سے کار دے دے در پے
 زدہ از پالش در آوردہ بلا شش را بطرف دریا بر رگیک جننا انگندند لہ پلباشش را از بر کندہ نریان ساختند شاہ شتر عورتین
 ماندہ بود لیبشش پیر لبض کان حسب الامر کشمیر سے مذکور لاشش را برداشتہ در مقبرہ ہمایون پادشاہ اجداد سلاطین باہر
 مدفون ساختند وہاں روز محے الہ بن کام بخش بن اوزنگ سیب را بر تخت سلطنت نشاندہ بشاہ جهان لقب ساخت
 و کشمیر سے مذکور را سجاست او گزاشتہ خود با عانت و رفاقت دتا کہ با نجیب الدولہ و رستیر و وزیر بود شتافت چون مناعہ نجیب الدولہ
 بسلح اسجا مید آمد آمد احمد شاہ ابدالی قرع ابواب سامع جانیان گردید دتا بطرف لاہور با عانت حکام دست نشان خود را
 گشت و عماد الملک بر جان خود ترسیدہ نزدیک راجہ سورجمل جاٹ بنا برادر اک انفصال قضیہ تنازعہ مریشہ و ابدالی و تظار
 مشاہدہ پایان این مشاجرہ کہ تا بجاسے انجامد رفتہ نشست و پناہ بقلع مستحکم او برد

ذکر احوال تیمورشاه پسر احمد شاہ ابدالی کہ پدرش اورامع جهان خان در لاہور نشاندہ رفت
 و لشکر کشیدن مریشہ بر سر او تحریک عماد الملک و غرور اقتدار خود و گر نختین تیمورشاه و جهان خان
 بکابل و تسلط مریشہ در لاہور و ملتان و مہیا شدن اسباب ورود ابدالی باز در ہندستان
 و استیصال افواج عظیمہ در کمن بتقدیر خالق زمین و آسمان * * * * *

چون احمد شاہ ابدالی لغد غارت و سہلے و قتل مہتر در سنہ یک ہزار و یک صد و ہفتاد ہجری سے چنانچہ سابقاً مذکور شد پسر خود تیمورشاه
 رامع جهان خان در لاہور گزاشتہ بقندہ مارو کابل شتافت جهان خان آدینہ بیگ خان را کہ در اکھی جنگل خرنیدہ بود بنا بر آنکہ
 شناساسے احوال آن ملک و منوالہ علدار سے انجامت استمالہ بسیار نمودہ بار سال سنہ ولعت حکومت دو آہ مطمن خاطر
 گردانیدہ خان مرقوم این عنایت را فوز عظیم دانستہ بفضیلا و رلبط آنجا پر دخت جهان خان و تیمورشاه بعد چند مت آدینہ بیگ خان
 زانزد خود طلبیدہ او بنا بر عدم اطمینان کہ دہشت پہلو سے کردہ خود را کو ہستان کشیدہ جهان خان مراد خان نامے را سجا حکومت
 دو آہ نصب کرد و بلند خان و سر فر از خان را بلیک او تعیین نمود آدینہ بیگ خان سکھان را کہ از عمد معین الملک کفر سے پیدا

کرده بودند و آدینه بیگ خان اینها را ترسیت میکرد و اغوا نموده بر سر مراد خان فرستاد و نوبت از ملازمان خود هم همراه شان داد
 ابد صفت آراسه بلند خان گشته شد و مراد خان و سرافراز خان تاب نیاورده خود را بجهان خان رسانیدند و تمام برکت
 و آرزوی من میاکنند و با اشاره آدینه بیگ خان بشدت تاراج نمودند درین اثنا گنناشته را و دشمنیها و برادر با کارا
 مع بود که طهارت و دیگر سرداران دکن در جوار شاه جهان آباد رسیده انتظار ساخته که کشیدند آدینه بیگ خان نوشته پاسے متواتر
 شاده بطرف لاهور آمد و چون رسید سرداران دکن که چشم پراه چنین تقریبات سے باشند در بلاپور آورده اول با عجب و تعجب
 که از طرف درایتان بکویت سهرند ما مور بود و جنگنده دستگیرش ساختند و از آنجا جلا نیر بلاپور شتافته و فرادلان هر سه با
 جهان خان آویختند جهان خان نیابرت فوج خود کثرت مرسته ستیزه آویز با اینها صلاح ندید مع تیمور شاه با خطر تمام در میان
 سنه یکتر از یک صد و هفتاد و یک هجره سے راه کابل گرفت و اسباب تمام فرجام آورده چند ساله را بجا گذارشته در وقت غنیمت
 و فور بدست مرسته افتاد و تیمور شاه مع جهان خان تا دریا سے انگ غمان باز نگشاید و از دریا سے مذکور گذارشته خود را
 بجا منے رسانید افواج مرسته تا آب جلم تقاب نموده برگشت و عمل غنیمت تالمقان دیره غازیخان و اطراف آن تا آب مندا و بن شد مرسته قرب
 سوم پرشکال دیده موبه لاهور با دینه بیگ خان بقرارتشکیش مینهاد و پنج لک روپیه سالیانه سپرده بشا جهان آباد برگشت و دشمنیها و برادر
 چند روزانه عازم دکن شد و جکور کبریا کشید و کتایب گماشتیهای اجیرین نمود و در اطراف دلی گذارشته بحسب تقدیر در ماه محرم شروع سال مینهاد و دوم
 از طایفه دوازدهم آدینه بیگ خان فوت شد و جکور نو جداری سهر بدلیق بیگ خان که از رفقای آدینه بیگ خان بود و دو آبه را بزرگ آدینه بیگ خان
 تقویض نمود و سالیان سه مرسته را موبه و آرا لاهور داده خصمت کرد و سالیان بلاپور رسیده تا بدلیق انگ سخر سالت بنجیب الدوله و جمیع افغان
 و راجه هند و ستان از دست مرسته و عماد الملک بجان آمده در وال عمر و دولت خود از دست برد مرسته بر سر العین شاه به نموده و عزت
 استند ما نجدت احمد شاه ابدالی گماشته خوانان و روداد در حدود هند و ستان شدند احمد شاه جبارت که ستان سه پاسے
 مرسته با تیمور شاه و جهان خان و بیضا الحاح افغانه و راجه سے سهند آرزوی ورود خود در یافته و بد ذاتی و تک بجزر سے عماد الملک
 با عالمگیر و خان خانان شنیده اعلام ظفر انجام از قزاق به بنیاد و تا دبی بته بطرف هند و ستان برافراشته

ذکر ورود ابدالی بلاپور و شاه جهان آباد بار ششم و حروسے که یا مرسته بار و سه و او

احمد شاه ابدالی شروع سال هفتاد و سوم از آنکه دو از دهم از آب انگ گذشت و جنگ سلی از قزاق و لاهور ابدالی و افواج
 سا بار و سه و از نوبت مرسته تاب جنگ ابدالیان نیاورده بلاپور گرفت سا با مرسته کوکب شاه ابدالی آگهی یافته مع افواج
 خود خست او بار بجانب دلی کشید مدیق بیگ خان وزن آدینه بیگ خان هم سلک قرار پیوده بگوشه با خریدند احمد شاه
 ابدالی در راه سفر سال مذکور بکوهستان جمودر آمده از راجه آن جا پیشکشے لائق گرفت بعد از آن روسے تو جی شاه جهان آباد
 آورد این آمدن ابدالی مرتبه ششم است که وارد هند و ستان شد در آن ایام فیابین دتا و شجاع الدوله و نجیب الدوله سید
 در میان آمد و هنوز صورت اشقی انصام نیافته بود که خبر توجیه اعلام شاه ابدالی از لاهور بدلیق انتشار یافته بگوشه و تار سید
 دتا صلح را تا تمام گذارشته با فوج خود که در آن وقت هشتاد هزار سوار جرار با او بود بمقابل احمد شاه ابدالی روان گردید
 و عماد الملک که عالمگیر و خان خانان انتظام الدوله و لاهور سے خود را کشته بلک ذارفته بود از خوف غضب و ترس پهلوتی کرده
 پناه بسوزج مل جات برد او سلوک شایسته با عماد الملک بعمل آورده در قلاع خود جاسے داد چون احمد شاه از لاهور

این طرف خراسید بید که بسبب آمد درخت افواج مرسته وانه بعلت دوایت وین بر راه کم است عبور و زیاده حسن نموده در اکثر بید
در آمد اتر بید عبارت از ملک بامین و ریاسه گنگا و جمناس است چون هر دو دریا از گوه کمانون که شانه شده است بر آید بمیدان
اتر بید و این کوه گمانون است و منتهای آن اله آباد که مجمع هر دو دریا است چون شاه بانشربید رسید سند اترخان حسین آمد
و احمد خان بگش و حافظ رحمت خان و دوند سله خان که ملک اینها در میدان اتر بید واقع شده خود را بشاه رسانیده شرف ملازمت
آمد و ختنه بشاه خود از شاه اتر بید خراسید و فوج قراولی را فرمود که بر راه متعارف مقابل و تار سپهر شوند و تا چون بجوالی سر
رسید با قشون قراولی شاه مقابل واقع شد در انبان برود ترک تازسه مرسته را از جابر داشته عقب تر راندند و تا جنگ
کمان بجان شاه جهان آباد رج القهر سله نموده بیدان با و سله که در سو او شاه جهان آباد نیت رسید احمد شاه اید اسله
و گرانے باز عبور چنان نموده ب فوج قراولی خود پیوست و جنگ دما فرمان داد ابدالیان اطراف دتا را فرود گرفتند و جنگی عظیم در پیوست
دتا از فتح و ظفر مایوس گشته برادرزاده خود خلیف را با جمعی قلیل گریز یافتند تا بدکن رسیدند و ما جبار البطلما سے قوم غاسر کند و خود را
با سار فوج از اسپان فرود آمد و پادرتیزه قائم کرد ابدالیان بکلمات چپے در سپے و برق اندازسه جزا سردار از روزگار فوج
مرسته سرور بر آوردند و تا با جمیع همایان بعلت تیغ بید ریح گردید این واقعه در ماه جمادے الاخرے سال هفتاد و سوم
از نایه دو از دم بوقوع رسید میر غلام حله آزاد تخلص بلگر اسے تاریخ این جنگ چنین یافته قطعه کرد سلطان عمر در کتله قتل و تا
بر تیغ دشمن گاه بگفت تاریخ این ظفر آزاد نصرت پادشاه مانے جاہ احمد شاه ابدالی بعد متول شدن و تا بتعاقب جنگ پورا
و همان روز بعد فتح پانزده کرده راه پاشنه کوب رفته متصل بسرا اشدر دسه فرود آمد و تا نارول عنان باز نکشید و درین اثنا خیر
سوار کلهما که در سکندره قریب جنگیز اقامت داشت رسید اول بعد اسماع قتل و تا خود را بعبت تمام نزد سوار جل جاٹ رسانیده
استدعا کرد که با تعاقب سپهگیر با ابدالی باید جنگید سوار جل جواب داد که با فوج ولایت تاب جنگ میدان ندارم هر گاه ابدالی بملک من
در آید در قلعه نشسته هر چه از دست بر آید خواهم کرد در آن آوان افغانه خزانه و رسد غله برای لشکر ابدالی از محانات خود سه برودند
سوار کلهما بران قافلہ دوید افغانه خیرش را شنیده بمقتضای دورانیشته خزانه و اجناس غله بر قدر توانستند آن طرف گنگا بردند
تتمه را سوار کلهما رسید و تاریخ نمود شاه ابدالی این خبر شنیده شاه بسندخان و شاه قلندر خان ابدالی را با جمعیت پانزده هزار سوار
به تبئیه سوار کلهما تعیین نمود تا مبرده با از نارول بشاه جهان آباد که بمقتاد کرده راه ست چپا و سله کرده در یک شب در روز خود را رسانیده
در روانه در دلی آرام کرده نصف شب جمنار را عبور کردند و وقت صبح صادق سکندره رسید بر سوار کلهما رختند و سوار کلهما
مضطرب الحال با سه صدس بر اسپان بر سینه پشت سوار شده گریخت باقی سرداران رنگریان همه قتل و فاسیر گردیده احوال
الغالب همه بتاریخ ابدالیان در آمد شاه ابدالی هم متعاقب فوج خود از نارول بشاه جهان آباد آمد چون موسم برشکال قریب
رسیده بود و اطراف شاه جهان آباد از ترک تاز افواج مرسته ویرانے داشت بطرف شرقی دلی در نواح سکندره بسیت کرد
شاه جهان آباد در اتر بید که اکثر بلاد افغانه بنا بود چپا و سله مقرر فرمود و نجیب الدوله را فرستاد که رفته شجاع الدوله را بر قتل
اورا سفی ساخته از صوبه اوده بجنور شس سوار و نجیب الدوله از راه انا و بقبوچ آمد و شجاع الدوله برای ملاقات او برگزیده
مضافات ملانوه رسید بعد است حکام عمود و موثیق با نجیب الدوله ملاقات نموده میرزا امانے خلف خود را نائب صوبه و راجه
بینی بهادر را دارالمهام حل و عقد امور ملک دارسه مقرر گرداننده در اد اخذسه قعه سال هفتاد و سوم از نایه دو از دم جمعیت
و هزار سوار مع نجیب الدوله روانه شد و چهارم ذی الحجه سال مذکور اشرف الوزرا شاه ولی خان وزیر احمد شاه ابدالی باستقبال

شجاع الدولہ مشتاق شاہ بھونور شاہ رسانید احمد شاہ نہایت عنایت و مہربانی سے نمودہ شجاع الدولہ زابل پسر خود شیور شاہ معانقہ کفار
 شجاع الدولہ استبداد سے فوجتقن نویت خود در لکر شاسے نمود اول احمد شاہ گھنٹہ بود کہ خلافت منالطہ است اید جواب داد کہ
 نویت من بخشیدہ پاوشاہ ہند است بخشیدہ شمانیت و من لکر شہا ہم نیشم شاہ قبول نمودہ ماذون ساخت و بعد اتمام نویت شجاع
 در نقارخانہ شجاع الدولہ نوشتش راسے زوند و خبر قتل دتا و متاصل شدن فوج او و فوج ہو لکر بدکن رسید سدا شیور او عرف
 ہوا و برادر عم زادہ بالانہ جہ را و با سرداران نامے و سپاہ کار آزمودہ جنگ جو و فوج سنگین و توپخانہ مؤدب باداب فرنگ
 سید کر کے ابراہیم خان کار دے و سردارے لیسوا س را پسر بالابے را و تہیہ تدارک و انتقام کشے از ابدابے و برانہ
 بنیاد سلاطین ہا بریہ و نشانیدن لیسوا را و تخت سلطنت رگراے ہندوستان گردیدہ

ذکر ورود سدا شیور او معروف بہ بہاؤ مع لیسوا س را و بداعیہ عظیم و
 متاصل گردیدن کل افواج دکن و طفر یافتن ابدالی بتقدیر قادر عظیم

چون سدا شیور او بہاؤ با گرو فرسبار وارد جو اکر آباد گردید را جہ سورجمل جاٹ بوساطت ہو لکر ملہار بلقات بہاؤ آمد بہاؤ
 بنفس خود یک گروہ استقبال نمودہ سورجمل را دید و عماد الملک ہم در حوالے مشہر آمدہ بہ بہاؤ پیوست بہاؤ صلح چنین دید کہ ہاں
 لہنیان آہا ملع مجور جینا و مقابلہ با شاہ ابدالی است شاہ جہان آباد را بدست باید آورد و باین ارادہ پیشتر نہفت نمودہ روز شنبہ
 سال ہفتاد و سوم از ایام دوازدهم ہجر کے یک ساعت بخوسے از روز مذکور برآمدہ داخل شاہ جہان آباد شد و متصل حویلی سلوہند
 رفتہ استاد یعقوب علی خان بھمن زکی برادر شاہ ولی خان وزیر احمد شاہ ابدلی کے کا از طرف شاہ در اسے قلعہ دار شاہ جہان آباد
 با جمیت بسیار قلیل بود بدافعہ استاد فوج مریشہ یورش آوردہ بر اسد برج و دروازہ خزرے ہجوم نمود و فوجی بطرف دہلی دروازہ
 نیز شورش انگند از قلعہ خند نر سعد و منعلیہ ابدلی برق انداز سے می کردند فوج جنگو زیر جہر کہ دیوان خاص متصل فضیل قلعہ
 ایستاد از طرف مقابلش گاسے آواز بندوق بگوش مردم مے رسید و از سلیم گدہ یک توپ سوسے دادند کہ گولہ اش ہوائی
 مے رفت در ان فرصت ہو لکر ملہار و جنگو برادر زادہ دتا کہ گرختہ بدکن رفتہ بود بر دروازہ خزرے استا و سے وافر شکستن
 دروازہ گردید چون دروازہ کتختہ ہاسے برسے و سینھاسے آہنیں و نہایت استحکام داشت بر عرمدہ چہل گرشے ہیکارے از
 پیش زینت درین اثنا قریب پانصد کس از مردم شیل را و عقب شان ملازمان ہو لکر و جنگو از جانب اسد برج بالاسے فضیل
 قلعہ برآمد و تا حکما سے سلطاسے دست برد سے کردہ انچہ بدست شان مے آمد از بالاسے قلعہ پائین مے انداختند و بکشاون
 ابواب قلعہ نمی پرداختند چون در قلعہ ہم چند ان فوجے بود کہ سے متوجہ حراست ان طرف نمی شد بعد خبر در شدن دہ بیت مغل و
 ابدلی بند و قہار دست گرفتہ از طرف سلیم گدہ آمدہ دہ دوازده نفر مریشہ را بفریب بندوق و شمشیر خاک ہلاک قتلانیدند
 مزیدہ با در زمان حواس باختہ از بالاسے فضیل قلعہ خود را بر زمین انگنند و دست و پاسے خود شکستہ قلعہ بدست آمدہ را از
 دست و اندو سرداران مریشہ در حویلی سدا شجاع خان کہ قریب قلعہ است جمع شدہ گرد قلعہ سورچال قائم کردند و عماد الملک
 و سورجمل کہ بنا بر اوقات پرستی راہ رفاقت بہاؤ پیودہ بودند درین قلعہ ستانی بے التفاتے نمودہ تماشائی بودند مریشہ در
 محاصرہ قلعہ استہام تمام نمودہ ابراہیم خان کار دے کہ بہاؤ اورا از دکن بہراہ آوردہ بود اش خانہ فرنگ ہمراہ داشت سہ ضرب
 توپ در ریگستان زیر قلعہ آوردہ برینگلہ اسد برج و برج مشن و محلہاسے پاوشاہ سے گولہ ہالیش چون تگرگ فروخت عمارا

دیوان خاص درنگ محل و بیوستی محل شاه برج شکست عظیم راه یافت اما به صانت و رعایت قلعہ فرزند زبید و حرکت خبک در سورتور
گرم و ہر روز زود خورد و سوسے از بندق سے شد یعقوب علی خان مذکور کہ قلعہ دار بود چون وقیر قلعہ مفتوح و وصول گنگ انشاہ در ان متعذر
وید ہمیشہ پیغام داد کہ لب بظنا موسس مال تلمہ را تسلیم شما میکنم بجاؤ صلح و تسخیر تلمہ غنیمت شمرده قبول نمود و بعد استحکام نمود و در وقت
از قلعہ برآمدہ در جوی علی مردان خان فرود آمد و بر کشتیہا نشسته عبور جینا نمود و با حمد شاه ایداسے پوست و نوز و ہم ذی الحجاز سال
مذکور قلعہ بست بہاؤ افتاد و حرم ہر کشتیہا سے و جمیع کارخانجات، سلفنت یا نثار مرہبہ رفت ذلک تقدیر العزیز العظیم بہاؤ
قلعہ دار سنے شاہ جهان آبا و نبار و شکر برہمن تفویض نموده جمیع را بپراست قلعہ ہمراہ او کرد برہمنی از تلمذہ میر غلام علی از اود
بلکہ اسے نقل سے کر د کہ کر از طرف بہاؤ بسقارت نزد شجاع الدولہ رفت سوسے نکر و مصالحہ مسیر نیاید شجاع الدولہ اپنے نفس الامر
بود با من گفت کہ از دستے بر اہمہ دکن بر بند وستان مسلط شدہ اند الحال این بلای بر سر ایشان از و فور حرم و طبع وید عمد سے
وید تو سے آمدہ کہ روادار آبر و در فہا و آسایش آمد سے از خلق خدا نیستند و ہمراہ اسے خود و اقوام خود سے خوانند مردم از
دست شان بجان آمدہ برا سے پاس ناموس و آبرو سے خود و رفاہ عام سے شاہ ایداسے را بہمت، از ولایت طلبیداشتہ
و سدنا ت اورا نسبت بایذاسے مرہبہ برای خود سہل انگاشتہ اند الحال صلح امکان ندارد و سورج مل جاٹ ہم او صلح و نیات
این جماعہ را دیدہ دریافت کہ انجام کار اینہما مقرون بخیر نخواہد بود بے رغبت از شاہ جهان آباد میر غلام علی گدہ کر کے از قلعہ
اوست رفت و دنا ت و تنگ چشمی بہاؤ بہر تہ بود کہ سققت دیوان خاص پادشاہی را کہ از نقرہ مینا کار بود کندہ مسکو حساب
و طلا آلات و نقرہ آلات فرار اقدام نہیں سے و مقبرہ نظام الدین معروف باولیا و مرقد محمد شاہ شہل خود سوز و شمع دان و قنادیل
و غیرہ طلبیدہ مسکو ک نمود القصر چون بہاؤ از قلت علف و دانہ و وارہ بتنگ آمد او خرایام بر شگال بارادہ اند و ختن زور
و بال تاراج اموال رعایا و بر ایا کہ بدائع و دائع آئی اند برگردن خود داعیہ حرکت از شاہ جهان آباد تقسیم دادہ بسیت و نیم صفر سال
ہفتاد و چہارم از ماہیہ و از دہم شاہ جهان سے السنہ از نام سلطنت مغزول نمودہ مقید کرد و میرزا جوان بخت نلف شاہ عالم کا گوہر
را کہ پدرش در نواح بنگالہ و عظیم آباد و تینز و آدینر بود در آورده در شاہ جهان آبا و بر تخت نشاند و وزارت غائبانہ بشجاع الدولہ
مقرر کرد و غرض آنکہ شاہ ایداسے بشجاع الدولہ بدگمان گرد و دستگ تفرقہ در اجتماع ایشان افتد و نار و دستگر را در قلعہ شاہ جهان آباد
بستور گذاشتہ خود با تاسے فرج بظرف گنجپورہ کہ عبدالصمد خان ایداسے و قطب خان روہیلہ و نجابت خان زمیندار آن سرزمین
اقامت داشتند و رسد غلہ و غیرہ از اطراف ریاسے جناب لشکر شاہ میر سائیند نہضت نمود و این عبدالصمد خان ہمان است
کہ در فوجدار سے سہرند بدست مرہبہ افتادہ آخر خلاص سے یافتہ بود و ہفتم بیع الاول سال مذکور بہاؤ در ان جاری شدہ تفرقہ گنجپورہ را محاکم
نمود چون گرفتن قلعجات با تو سچانہ فرنگے کار سے ہست بانڈک اہتمام ابراہیم خان کار و سے قلعہ مفتوح و عبدالصمد خان قطب خان
مقتول گشتند و دست تباراج گنجپورہ دراز کردہ دقیقہ از نہب غارت فرود گذاشت شاہ در اسے باستلای این خبر چہرہ غضب یافتہ
و گیران انتقام سچولان آوردہ با آنکہ ہنوز در ریاسے جینا پایاب نشدہ بود با اتفاق افواج مظفر امولج سجد ہم بیع الاول سال مذکور از
گذر باک پت قریب شاہ جهان آباد بدلا لت شجاع الدولہ اسپہارا بدر بارزہ بعضے پایاب و بعضے نشا گدشتند و بارزہ ہمہ ہمہ سچ
عبور نمود بہاؤ باستلای این خبر از دلیر سے و بلبل کے افواج ابدالی متحیر گشتہ از گنج پورہ کہ قاصد سہرند بود بہ ناچار سے مسافرت
کہ سے نمودہ بود در دو کوچ سعادت نمودہ بہا سے پت آمد و درین وقت چہل سوار سوار جرگر خبک دیدہ از مودہ کا بہرہ خود
داشت و ہو لکر طہا بد شمشیر ہا در بردار بالاسے راؤ و لبوس راؤ لپس راؤ کیر میس کل بود ہر یکے با جمعیت ہمراہ سے

خود علاء الفوج باؤ برسیدہ را دو و نہخت در دماغ چپیدہ و شعلہ غرورشان سر فلک کشیدہ و ابراہیم خان کار دہ سے باد و از دہ ہزار
 بندوق چٹھلے تو تو ہا لہنا بلکہ فرنگ نیز ہراہ ہا فہ ملازم سر کارش بود با وجود این ہچہ از دحام مرہتہ خود را مرہتہ ان ابدالیاں
 ندیدہ باچار خلافت ضابطہ خود و رسوا دشماے پانی پت حصار سے از توپ خانہ کہ آنرا سدا آتشیں تو ان گفت دور لشکر خود کشید
 و خندے در توپ خانہ حاضر نمودہ از خاک خندق مذکور حصار دیگر آراستند بعد سہ روز از ورود اینہا موکب منصور اہل ہا و ہراہیساں
 بست و یکم ماہ مذکور مقابل سنکر مرہتہ رسیدہ فرود آمد و جنگ قراوے توپ و در ہیکلہ بان و بندوق و شیر و نیزہ و شمشیر شہر ہج
 کردیدہ ہر روز جمعے رہ فرود با دیہ فنا سے گردیدند ابدالیاں در اطراف سنکر دائرہ ساز گشتہ طرق وصول اجناس غلہ و ہر طرف
 سد و ساختہ نمی گداشتند کہ دانہ و زنگر تو اندر رسید گر طرف لاہور کہ پشت لشکر مرہتہ بود ازان سمت الآجاٹ کہ از جلد مرہتہ
 معروف فواج شہرند است غلہ سے فرستادہ در انیاں بران ہم قابو یافتہ سے رنجند چون احمد شاہ ابداسے دید کہ باوصت شکی
 کافیہ مرہتہ از زنجیرہ بند سے توپ خانہ بر منے آید لاجرم بیت و ہشتم ربیع الاخر سال مذکور یورش بند زنجیرہ توپ خانہ مقرر کردہ
 سور سے فرمود جہان خان و شاہ پسندخان و نجیب الدولہ مقدمتہ بجیش تخت اینہا شجاع الدولہ و احمد خان بگش و محبت
 و دیو بند سے خان و فیض احمد خان پسر محمد روہیلہ و بر پشت اینہا احمد شاہ ابداسے مع شاہ ولی خان وزیر کہ اشرف الہوزرا
 لقب و ہشت و ازان طرف مرہتہ نیز مستعد شدہ لیاصلد یکین بان پرتاب از سنکر بر آمدہ ایستاد بعد کوشش و کشتن بسیار کہ
 از اول ظہر شروع جنگ شدہ بود چون سلسلے از روز باقی ماند روہیلہ ہا سے پیادہ ہراہیساں نجیب الدولہ قریب دہ ہزار
 کس بعد برق انداز سے وہان افگنی بسنگ در آمدہ بکوہہ یراق با خصم در آویختند بلونت را و خسرو پورہ ہا و کہ قوت بازو سے
 او بود ہنجم گو سے از اسپ بزین غلطیدہ رہکار سے ملک فنا گردید ہمین روز جنگ اختتام سے یافت پردہ ظلمت شب بلخ
 امتیاز بیگانہ و آشنا گردیدہ فارق فرقیں گشت و روہیلہ ہا چیرہ دستی خود ظاہر کردہ از سنکر بر آمدند و بلشکر خود رسیدہ
 آرمیدند و رین اشا خبر رسید کہ گوئید پنڈت مکاسد ارضلہ اناوہ باجمیت دہ ہزار سوار و خزانہ بسیار و رسد غلہ آن طرف
 دریا سے جہاں شاہد رہ محاذ سے شاہجہان آباد رسیدہ ارادہ دارد کہ مرہتہ وغیرہ را کہ متعلقہ نجیب الدولہ است تاراج نماید
 و براہ انتر بید بالارفتہ از گذر گنج پورہ عبور کردہ شامل افواج بھاؤ وغیرہ گرد شاہ ابداسے عطا خان درانی و پسر عبدالصمد خان
 را کہ در گنج پورہ کشتہ شد باجمیت پنہزار سوار بہ تبنیہ گوئید پنڈت تعین فرمود و مشارالہا از گذر اگرہ و باک پت عبور کردہ با لہنار در
 شاہ درہ رسیدہ نائب مار و شکر قلعہ دار را کہ در انجا بود مع ہراہیساںش قتل رسانند و براثرش لہاز الدین مگر کہ شش کردہ
 از شاہجہان آباد ہشت ششادہ مردم مرہتہ را کہ در انجا بودند قتل نمودہ بجلال آباد کہ فرزد گاہ گوئید پنڈت وہان روز در انجا وارد شدہ
 رسیدہ برسپش رنجند و او را ہراہیساںش غلٹ شمشیر بے زینہا ساختند و غنائم بسیار از نقد و جنس و دو اب بہست آوردہ
 شدہ گوئید پنڈت بریدند این گوئید پنڈت ہانست کہ در محاصرہ سکر تال عبور گنگا کردہ آتش فتنہ برافروخت و از رعب بست
 شجاع الدولہ گر بختہ بد تا مہن شاہ و این واقعہ جمیت و ہم جا سے الاوے سال مذکور پوقع پیوستہ

ذکر جنگ اخیر کہ افواج دکن مع بھاؤ و لیسواس را و وغیرہ سرداران متاعل شہر پنج و بنیاد و عمر و دولت
 مرہتہ برکنده گشت و تا مدتی اثر جماعہ مذکورہ در ہندوستان نمایان نبود و در تمام قلمرو ہندوستان یک تقریر مرہتہ
 چون ایام محاصرہ و محارباستاد اذیافت و کثرت نجاسات و قاذورات مسکمر مرہتہ را تا لامال تعفن ساختہ و بلا سے قلعہ و غلہ

نجسے بالا گرفت کہ مفاصلے لشکر گرسنگی مردن آغاز نهادند و مضمون کا گشتیوں حیلہ و لایقہ و ن سبیلًا فاعلم گشتی محصوران
تنگ آمدہ بلتفاق قرار دادند کہ اخرا از گرسنگی سپاہ و دو اب ہلاک سے مشورہ بہر آنکہ یکبار ہیات مجوسے خود را بر مخالف زمین تا پنج
در نصیب بہت حاصل آید و تیار پنج ششم ہما و سے الاخر سے ہر چار شنبہ ہفتاد و چہارم از ماہ دو از دم فوجیا ترتیب دادہ
و ابرہہ ہم خانہ رابع توپ خانہ فرنگی پیش رو گذارشتہ از سنگر بر آمدہ و بلشکر ابدالی اور وند مردان ہند در و ناسا سے ابرہہ
آن قدر فرصت دادند کہ افواج مرہٹہ ہر ہر گویان از سنگر و بید ان بیرون آمدند چون مفاصلہ در مقابلہ کترماند بار ابرہہ ہم خانہ
گولہ توپت از حد گذر آئیند بہا مغلیہ لازم جو در حکم پیش رفتن داد انہا سپان را عنان دادہ مقابلہ عساکر ابدالی آمدند
بعد ازان شجاع الدولہ و نجیب الدولہ و دیگر رؤسا سے لشکر تکیہ بر عون و صون خداوند قہار مقتدر جہت عظمت نمودہ و دست بچشیر
خون آشام برودہ بر مخالفان حملہ آوردند و پیش قدمان لشکر ابدالی شجاع الدولہ و نجیب الدولہ اول قراولان مرہٹہ را زیر شاک
جزائر آتش بار گرفتند چون روسے انہما مثل اقبال مرہٹہ برگشت جلوریز بر اثر انہما ختند اکثر سے درین حملہ مقتول گشتہ بقیہ
گزران خود را در هجوم مردم نہ کہ با اصطلاح ہند بچشیرش خوانند انہا ختند ایل ہیر ہیشاہدہ صورت جریحان فرار سے بے قرار گشتہ
رو بفرار نهادند بجاؤ و لیسواس را و جمیع سرداران شکست فوج قرار دے و اضطرار اہلے ہیر دیدہ با بیت سے ہزار کس بہ
ابدالیان و شجاع الدولہ و نجیب الدولہ وغیرہم حملہ آورد و سینہا کشیدہ و نیزہ ہا برگوش ہپ خلبانیدہ ہیات مجوسے خود را
بر فوج ابدالی انداختند و بلغلہ ہر ہر گوش عساکر اگر ساختند ازین طرف جمیع افواج بجا امواج حضور شجاع الدولہ و نجیب الدولہ
و قشون شاہ ابدالی داد مرد سے و مردانگی دادہ با اعداد را و ختند و خون ہمدگر را بر خاک میدان ریختند و تا یک ساعت زمین و
آسمان در چشم نگار گیان تیرو تار و غبار عرصہ کارزار ابرخون بار بود و بعد ازان کہ زمان مذکور سپرے گشت خلق بے شمار از لشکر
مرہٹہ رہ نور در خراب آبا و عدم گشتہ از سرداران اول لیسواس را و لیسر بالاسے را و کتر اڈہ انہا بود در عین شباب بر خرم
آہنگ صحرای عدم نمود و بر اثر او سپہ سالار سد اشیر را و عرف بہاؤ برادر عمر اڈہ بالاسے را و مصداق آیہ صدق پر ایہ باؤ کعبنہ
سن اشد کشور ہستی را و دواع فرمود و جنگ و غیرہ سرداران ہش از حد صرعت تیغ بیدریغ گردیدہ راہ بیدکانا سپید کفنا در زور دیدہ
و ابرہہ ہم خانہ کار سے اسیر گشتہ ساعنے سرایہ انبساط لاپہیان میدان بود و بس از زمانے آب شمشیر از ریش گزشتہ در
بجہمات غوطہ در گشت زمین معرکہ لالازار سے بود از خون کشگان و عرصہ کارزار خواہ گاہ از خود گذشتگان تا ہر کجا نظر کار سیکر
لا شہا افتادہ و سرد و قدم ہر گرنہا دہ بیت و دو ہزار غلام و کینیز و کینی نژاد کہ اکثر سے از اولاد و احفاد سرداران متوسطان بود
در لشکریان ابدالی تقیم یافت و غنائمی کہ در اعطای انحصار بگنجد از جہا ہر نفود و اجناس بگرو توپ خانہ و چاہ ہزار اسپ و دو
لکدہ گا و چندین ہزار شتر و بالند فیل کہ ہر بکیر بہت عساکر منصور و افغانا چون شاہ ابدالی این فتح بعد قتل دانا نمودہ ہر غلام
آزاد تخلص بلکہ اسے تاریخ آن را چنین فرمودہ قطعہ شاہ بہاؤ را پس از و تا بکشتہ کرد در انجام و در آغاز فتح ہر مورہ
خانہ تاریخش درخت شاہ دداسے نمودہ باز فتح بقیہ اسینی کہ آوارہ وشت ٹاکاسے شدند رعایا سے ہند از تمام جوان رویا
کہ طبعی مردم ایجا است وہم بنا بر دل برسے کہ از مرہٹہ داشتند بسکے ابقا کر دند و در قتل و اسر و غارت و قیہ محل نگہداشتند
شمشیر بہاؤ برادر علسا قے بالاسے را و لیسر بالاسے را و کتر اڈہ انہا بود در عین کینیز و کینی نژاد کہ آوارہ وشت ٹاکاسے شدند
سرداران نام آور زمین احد سے جان سلامت بسر و گردو سے کس انان جملہ بودند ہر لکر ہمار و پیل مہا سے سینہ ہیا کہ
ہزار خواہ بے خود را بالوہ رسانید و از انجا ہر پونہ آمد بعد وقوع این شکست فاحش بالاسے ہم غصہ مرگ گشتہ پس از پنج ماہ

دینیزدہ روز بروز سوم ذی قعدہ سال مذکور بہ سپر و برادر خود لمح کشت و چند روز پیش از ملک شدن بہا و با فوج سپر و مرشد اینہا
 باسد لوٹانے لقب بہدہمت کہ در ازنگ آباد سکونت داشت بمقام علی خود شہادت و مریدان و معتقدان خود را رہنمای
 ملک فنا کرد و بالاسب چند ماہ قبل از فوت خود سوم خدازان دہات مثل مقدم و پٹوار سنگ و بخار و گاؤز و حجام و حداد و غیر
 ضبط نمودہ بتساجران داد و میان خطیر سے ازین وجہ داخل خزانہ حوص او شد آخر مبارک نیامد ہنوز این دعوت و تمام گزشتہ
 تن او جارس کے نشدہ بود کہ ایزد و قلعے شانہ دست او را بر حقوق غربا کوتاہ ساخت ہیئت اسی زبردست زید دست ازار
 گرم تاس کے ہاذا این باز رہد و سعلیم الذین ملکوا اسی ملکیت یہ تلیقون و شاہ ابد اس کے بعد حصول این فتح از ناورد گاہ کہ میدان
 پانی پت بود و خرامیدہ در سوہد و سبیلے نزل گزید و چند روز توقف نمودہ سلطنت سید بہر شاہ عالم نوزارت بنام شجاع الدولہ
 و امیر الامرا سے بنام نجیب الدولہ مقرر فرمود و بہر دو سفارش ہمدگر نمودہ نجیب الدولہ را امور بودن شاہ جان آباد و گھمدا
 سیرزاجوان بخت بہ نیابت شاہ عالم و طلبہ اشتن او از بنگالہ نمود و شجاع الدولہ را نیز سفارش شاہ عالم نمودہ ہا مر با ناست
 و طلبہ اشتن فرمود و مطلق فاخرہ مع اسب و یراق خاصہ بجنیدہ بصوبہ اودہ والا آباد بود و مخص کرد و خود ہم شانزدہم شجاع
 سال مذکور از باغ شالہ مار سبیلے بقصد قند ہا رکیر ان ہمت زیر ان کشید و کلہ عمر اجبت قند ہا نمود و تاریخ این معاودت یافتہ
 دیلاہ پور سیدہ نواب خود در اینجا گذشتہ پیشتر گردیدہ

ذکر معاودت شجاع الدولہ برصوبہ ہاسے خود آمدن با استقبال و استدعای پادشاہ
 بصوبہ ہاسے مذکور و بعض سواح کہ با اتفاق پادشاہ از شجاع الدولہ بپہور رسیدہ

شجاع الدولہ در ماہ مبارک رمضان سال مذکور بصوبہ اودہ مراجعت نمودہ قطع منازل سے فرمود و یکے از رتقا سے اودہ
 سید علی صاحب القول از مردم دہات و اور زمین سید نجف علی نام وارد بانقیر نقل نمود کہ ہنگام رفتن بزفاقت و اعانت
 اہ اس کے درجوار و نواح سکندریہ دو سہ ماہ قبل از ورود ما نواح مرشد کہ در ان نواح گرم تگ و تاز بود با جاسے غیر معلوم جنگیدہ
 لاشہا سے لپار دوران میدان افتادہ بود اکثر سے راسیاع صحرا خورد و سید ہاسے بوسیدہ افتادہ بودند دوران حملہ
 لاشہا لاشن جو اسے تخمینا سے سالہ سلسلے کم و بیش بالباہن پاکیزہ کہ دگ سنیہ در برش بود افتادہ ہر وہا سے بزرگ و
 ریش تراشدہ داشت و مطلق آسیدہ بلاش و لپاسش نرسیدہ بود و ملاعباس ما زندر اسے دوسہ چار کس دگر با اتفاق لاشہ
 مذکور دیدہ متعجب شدیم بعد از نہ ماہ کہ برفاقت شاہ امداسے گذرانیدہ قرین فتح و طغر برتباؤء غیرہ مراجعت نمودیم اتفاقاً
 گذر ما باز برہان میدان افتاد و از جمیع لاشہا غیر از استخوان بوسیدہ نشاسے پلے بود و گرم ہان لاشن آنوقت ہم ہان
 قسم مع لباہن برش مسلم شے موسے بردتھالیش ہم نرسختہ بود ملاعباس و ما چند کس بن احوال دیدہ حیرت کردیم ملاعباس
 گفت کہ امین عزیز سبیلے شہدہ از شدہ است ہوا نجا توقف نمودہ چون مسکرم نزدیک شدہ بود کسے را فرستتا ہوہ و بیلداران
 را طلبیدہ قبر سے بر اسے او حفر نمودیم بعضے گفتہا ہمراہ داشتند خواستند بر آوردہ و سید ملاعباس منع نمودہ گفت کہ این
 شنیداست اودہ اسے کفنے پاید لباہن کفن ہاوست ہما ز خواندہ باہان لباس در خاکش سپردیم ہیئت کس نہ اندک اندک
 ہر جمیع سہ سنگ نیرہ قرب دارد یا عقیقہ القصدہ شجاع الدولہ در ماہ مبارک مذکور بصوبہ خود و سیدہ بلا توقف از کلمن
 برآمد و دوسہ جن نجیب روز سید پور متصل بنارس رسیدہ و چنانچہ در دفتر دوم و جنین سولہ پٹوار و عظیم آباد گذشت شاہ عالم

از عظیم آباد برآمد به سید راجه رسید و شانزدهم ذی القعدة شجاع الدوله بلازمت پادشاه ناصیه ارادت نور است نموده
 پادشاه را همراه خود بر دو کوچ بکوچ تابه جو سے رسید بر دریا گنگا از کشتیها بل بسته پنجم ذی القعدة سیال مذکور عبور نمود و الی آباد
 رام کر ایلام گردانید و بیستم ذی القعدة در جا جو رسید و چاؤی نمود و گماشته های سر مشور که در آن جوار بودند بدین سوته از
 اشریت یک قلم عمل آتها برداشت و حال پادشاه منسوب گردیدند و لید القضا سے موسم برشکال نهم ربیع الآخر سنه هزار
 و صد و هفتاد و پنجم ایلام اقبال لاهوت کاسپه برافراشت و بر صوبه های عو ذراجه منی بهادر را نائب گداشت و شاه عالم پاد
 راهمراه گرفته عبور دریا سے جمن نمود و کاسپه را از گماشتهگان که شبه انتراع فرمود و از آنجا بهایه خراسید قلعه دار مرسته چند روز
 جنگیده آخر تاب نیاورد و پنجم رجب سنه یک هزار و یک صد و هفتاد و پنجم قلعه مذکور مفتوح گردید تا آن وقت شجاع الدوله کار وزارت
 سے کرد و اعلیت نیافته بود بیست و یکم ماه مذکور بقبایت ملعت هفت پارچه مع چار قب و مال و سروارید و قلعه ان مرصع سه افزاز
 گشت و بیست و چهارم ماه مذکور میرزا امانه لپس شجاع الدوله لعلها سے خدمت دار سنگ دیوان خاص اختصاص یافت

ذکر برتخه از سواخ دکن که بهدین ایام روسے داد بنجوا هیش خداوند ذوالمنن

چون تبار پنج نوزدهم ذی القعدة سال هفتاد و چهارم از زمانه دوازدهم بالاسے را و از دنیا گذشته برادر و پسد کبر خود ملحق گشت
 دریا سے به پسد کتر او مادهور او که صغیر السن بود و برادر اچیانے اور گمانته را و عماد در سنه هفتاد و پنجم از زمانه دوازدهم هجرت
 آصف جابه ثانی نظام علی خان با فوج طنز موج مع امیر الممالک صلابت خلیگ سید محمد خان از قلعه بندر که در آن جا جاگونی شد بود
 نیابری بعضی جهات غیر معلومه اول متوجه اوزنگ آباد شد و رگمانته را و مادهور او نیز با فوج سنگین از پونه حرکت کرده رسید
 شاه گده فرقیں نزدیک بهم رسید تا اوزنگ آباد نے الجله زد و خور و سے واقع شد آصف جابه ثانی بنه و افعال را و در اوزنگ
 گذاشته بیست و سوم ربیع الآخر سال مذکور بقصد پونه از آنجا هفت نمود و مرسته را زده زده تا هفت کرد سے پونه رسانید
 در اثنای راه تو نکر که شهریت بر لب دریا گنگا کن مشتل بریث خانه معتبر سے و مرسته در دولت خود عمارات عالیه در
 طرح انداخته اسبخت و بیث آنجا را شکسته عمارات را با زمین برابر کرد و قریب بود که پونه هم باین حالت رسد ناگاه امیر الممالک
 سیر مغل خان پشه شمین نظام لعلک آصف جابه بنا بر بخاریکه با برادر داشت و راجه رام چندر که عمده سردار لشکر آصف جابه
 بود بنا بر محالست ملت و ملاکت تنگ حرمت بت و بتخانه با مرسته ساخته شب بیست و هفتم چاؤ سے الا اولی سال مذکور
 بر خاسته به مرسته پیوستند و کار سے که نیالیت لعل عمل آوردند بعد وقوع این ساخته مرسته پله آصف جابه و امیر الممالک
 را سبک سپد اشته روز دیگر از چارسو پورش آورد تو په مقابل آورده بازار گوله انداز سے و مردان زبانی گرم خست
 کهنواران و جان نثاران آصف جابه از توپ خانه خود برآمده جنگ گوته یراق پرداختند و به نیرو سے شمشیر آبدار
 ساعده کردار خن خاشاک وجودا عا دے را باب و آتش داده اکثر سے ازان جامعه را بر خاک هلاک افکندند چون از
 سندان مادهور او و رگمانته را و جماعت کثیر سے یاد فزار فتنه مرسته تاب نیاورد و خود را از میدان بکنا کشفید و دید که
 افواج آصف جابه اینقدر مسافت طے کرده تا هفت کرد سے پونه رسید و هر چند مدافعه و مزاحمت نمودیم سو دیکه
 نه بخشید فرود است که پونه هم متعرض آتش بے زینهار سے شود و سکنه پونه هم پیش رگمانته را و آمده فریاد با برادر و ند که
 پیوسته سے خانان مارا بر دست سلیمانان بیا د و سے ناچار رگمانته را و فریاد هورا و معتبران را فرستاد و پیغام

کردند و ملک بیست و هفت ملک روپیه از صوبه نجف بنیاد و صوبه بیدریل صلح باصف جاہ ثانی تسلیم نمودند تا این مصالحت ششم
 جمادے الثانیہ سال مذکور الصدور واقع شد و سال گذشتہ در بین تاریخ شاہ ابدلی کے برہما و طرف یافت و آنصفت جاہ از انجا
 کو حیدر جاہ پنج ہجرت محالات راجہ رام چند رخرامید و در پادشہ حرکت لغوی کے کہ از اول تو شروع آمد ملک اور اپا مال نسیم
 عبا کر منصورہ گردانید و شروع موسم پرشکال چار دہم ڈسے الحجه سنہ ہفتاد و پنجم از ماہ دو از دہم بارادہ چنانہ و سنے با امیر
 داخل قلعه بندر شد همان روز امیر الممالک را در قلعه مذکور مقید کرد و امیر الممالک صلابت خبک یکسال بسہ ہفتہ و شش روز
 در قید گذرانیدہ بیستم ربیع الاول روز پنجشنبہ سال ہفتاد و ہفتم از ماہ دو از دہم از زندان بدن خلاصہ یافت و بیست آباد
 آخرت مشتافتہ در جوار فرزاوشیج محمد یقانی جا یافت و آصف جاہ ثانی کہ در قلعه بندر منزل دہشت فرمان غناہ عالم عالی گہ
 را کہ بنام او شکل بر تفویض صوبہ دار سے دکن از تغیر امیر الممالک صلابت خبک صادر شدہ بود استقبال نمودہ لضا علیہ
 معروفہ گرفت و راجہ پرتانوت را کہ بر ہمنے حجر مید سے ناسک سنگیر است مختار و مدار علیہ معاملات گردانیدہ کار ہا سے
 ملکی باختیار او گذاشت و رگھناتہ را و در دہور او بعد مصالحہ مذکورہ در پونہ چھاؤنے نمودہ پرشکال را سے گذرانیدہ
 در این ضمن بسال ہفتاد و ہشتم از ماہ دو از دہم فیما بین عم و برادر زادہ مخالفتی روسے داد کار گزاران مادہ ہورا و خوا
 کہ قابو یافتہ رگھناتہ را مقید سازند رگھناتہ را و ہشتادہ سوم ماہ صفر سال مذکور با اندک مردم جریدہ از پونہ بر آمدہ
 راہ ناسک گرفت محمد مراد خان بہادر اورنگ آباد سے کہ از نوکران عمدہ آصف جاہ ثانی و باستالت ہر ہیشہ
 ماور بود در اورنگ آباد اقامت داشت خبر سرزودہ بر آمدن رگھناتہ را و شیندہ چار دہم صفر مذکور با جمعیت از اورنگ
 و دیدہ ہر نواح ناسک با رگھناتہ بر خورد رگھناتہ کہ کمال سرا سیکے داشت آمدن محمد مراد خان مختتم شمر دہ با غزات نام
 پیش آمدہ ملاقات نمود و ساسے مرہتہ از رفاقت محمد مراد خان گمان کردند کہ آصف جاہ جانب رگھناتہ دارد
 ازین حیت اکثر سے با او گردیدہ در بناقت مادہ ہورا و خلعت بالاسجے را و تھا دن ورزیدند و جمعیت شالیستہ
 یا رگھناتہ فرا ہم آمد و از راہ اورنگ آباد با حذر گشتاقت مادہ ہورا و ہا افواج خود از پونہ بر آمدہ برد و از دہ گروسے انجمن
 بیست و پنجم ربیع الآخر سال مذکور برادر زادہ و عم با ہم جنگیدہ مادہ ہورا و شکست یافت و از میدان برگشتہ روز دیگر
 مذکور خواہ پیش عم خود و رگھناتہ آمد آصف جاہ ہم بد رگھناتہ بر آمدہ نزدیک بناورد گاہ رسیدہ بود کہ درینجا سنا زعہ اختتام
 پذیرفت چون ہوکب آصف جاہ سے بوضع بندر کافر رسید رگھناتہ ہما نجا با استقبال آصف جاہ شتافنتہ ملاقات نمود و با ہم
 رسوم متعارفہ و ضیافتہا لعل آمد رگھناتہ را و ملک پنجاہ لک روپیہ و قلعه دولت آباد در حیدر و بین عنایت باصف جاہ گذرانید
 و اسناد درست نمودہ ہوکلا سے آصف جاہ سے حوالہ نمود چون این عمر شکر و بحسن تردد محمد مراد خان بہادر بکر سے نشست
 راجہ پرتانوت دیوان مدار علیہ آصف جاہ از راہ عناد و حماقت نتوانست وید پیش ازان کہ عمل و دخل گماشتگان آصف جاہ سے
 در ملک و قلعه دولت آباد شود و صلح را بر ہم زودہ آصف جاہ را بران دہشت کہ رگھناتہ را معطل باید کرد و بنا برین جانو سے لیسر
 رگھو سے ہو سولہ مکا سدا روپہ برابر را بطبیع آنکہ ترا بجا سے رگھناتہ قائم سے کنیم طلبیدہ ملازم رکاب آصف جاہ شت
 و ناصر الملک سپر ششم نظام الملک آصف جاہ کہ رفتہ رفتہ مرہتہ گشتہ بود عدم التفات انہا بحال خود دیدن کہ بیدہ
 خاطر گشتہ بر خاستہ آمد و بار دوسے آصف جاہ ہوست و رایات آصف جاہ سے با نفع جنگین متوجہ تا دید رگھناتہ
 شد رگھناتہ طاقت مقابلہ در خود ندیدہ آوار سے و تاراج ملک کہ اهل شیوہ مرہتہ است اختیار کرد و با سے ہزار ہوار